درسعادتده نسخه‌سی ١٠٠ پاره‌در

شرائط اشترا

ولایاتده سنه‌لکی ١٣٠ ، آلتی آیلغی ٧٥ غروش اولوب اوچ آیلق یوقدر . قیرله‌دن مقووا بورو ایله آلمق ایچون سنوی یکرمی غروش فضله‌در .

ثروت فنون

سرمحرر ومدیری : احمد احسان

شرائط اشترا

درسعادتده مطبعه‌دن کلوب آلمق شرطیله سنه‌لکی ١٠٠ ، آلتی آیلغی ٥٠ ، اوچ آیلغی ٢٥ غروشدر محلنه کوندریلورسه ولایات بدلی اخذ اولنور .

پنجشنبه کونلری چیقار ، ادبی . فنی ، صناعی و تجاری مصور عثمانلی غزته‌سی

N° : 110

Rédacteur en chef:
Ahmed IHSAN

SERVET-I-FUNOUN
JOURNAL ILLUSTRÉ TURC PARAISSANT LE JEUDI
CONSTANTINOPLE

3me Année
BUREAUX:
54, rue Ebu-Suoud, Près de la Sublime Porte

عدد : ١١٠ — پنجشنبه — ٨ نیسان سنه ١٣٠٩ — اوچنجی سنه ـ بشنجی جلد

تبریك عید فطر

دور افلاك ایله‌دکجه ماه عالمتاب چرخ ‌ ‌ هر کونك بر عید مسعود جهاندر عدل ایله
پادشاهم شوکت واقبالك آرتسون هر زمان ‌ ‌ ظل حقسك سایهٔ لطفك بزه جای امان

سلطنت عهدکده بولدی پرتو و اقبال نو ‌ ‌ اعتلا ، فکر مساعی ، راحت افراد خلق
قالمدی آرامش وجدانه نائل اولمیان ‌ ‌ بشقه بشقه هر طرفدن اولدی والحاصل عیان

یاد ایدوب الطافکی تبریك ایدر عثمانیان
پادشاهم چوق یشا باشوکت واجلال وشان

رمضان مغفرت نشان برکات وفیوضاتیله مسکی الختام اوله‌رق آفاق تجلی ومسرتده هلال نوبدید عید کمال یمن ومسعدتله طالع اوله‌رق بالجمله مؤمنین ومؤمنات ایچون باعث سعادت قلب ووجدان اولان عید سعید فطر شرف حلول ایله‌مشدر . اعیاد مبارکهٔ اسلامیه‌نك سایهٔ عدالتوایهٔ جناب پادشاهیده کمال آسایش وحضور ایله تعاقبی ملت اسلامیه‌نك مظهریات عالیه‌سندن اولمغله بو کبی ایام مقدسه‌ده وقوعی منظور چشم دقت اولان مصافحات ، حسیات قلبیه ووجدانیه‌نك تجلیسنی تنظیر ایدر . بوجهتله هر مؤمن ، هر عثمانلی درجات اقبال واعتلایه برر برر صعودینی مسرات حاضره‌سی آره‌سنده حس ایده‌رك ، رفاهیت قلب ، آسودکئ وجدان ، آرام جان کبی مسعودیت تحسساته مظهر اولور . بالجمله تبعهٔ صادقه قوللری ، ظل ظلیل کبریا ، شهریار مکرمت آرا ولی نعمت بی همتا افندمز حضرتلرینك الی قیام الساعه

KÜTÜPHANE ANKARA 1946

پیرایهٔ اورنك سلطنت وسایه ساز اجلال خلافت اولملری ادعیهٔ مفروضه‌سنی ورد زبانِ عبودیت ایلر ؛ { ثروت فنون } بندهٔ کمینه‌سی دخی عنایات وتعطفات شاهانه‌لریله واصل اعلی المراتب اولمش . لطفدیدگان ولی النعمت بی منتدن اولمغله عهدهٔ عبودیت وصداقتنه مترتب دعوات خیریت آیات خلافتپناهی‌یی زیور لسان مصادقت ایده‌رك تبریکات وتسعیدات صادقهٔ چاکرانه‌سنی عتبهٔ فلك مرتبهٔ شهنشاهی‌یه عرض و تقدیمه جرأت ایدر .

غزته‌یه مدرج امضاسز بالجمله مقالات سرمحررکاردر .

مصاحبهٔ فنیه

جامدن خانه‌لر

جامدن خانه‌لر دینجه ذهن بردن بره بونلرك صحیحاً قابل اقامت مسکنلردن عبارت اولمدیغی ویالکز بر غریبه ابراز ایتمك ، صنعت کوسترمك مقصدیله او یوبجاق نوعندن بعض استاد جامجیلرك جامدن کیلر یاپمسی کبی ینه جامدن برر خانه تقلیدی یاپلدیغی جهتنه صاپار . فقط اقدمجه شئوناتمزده برنبذه‌جك جامدن طوغله اعمالنی خبر ویردیکمزی تخطر بیوران قارئین کرام ایشی دها جدیتله تلقی ایدر . جامدن خانه‌لر غایت محکم وقابل اسکان بنالردن عبارتدر . بو بنالرك تملی آتلدیغی محل دخی برچوق غرایبه و محصولات مدنیه وصناعیه‌یه زمین اوله‌جغی اولان شیقاغودر .

شیقاغوده مشهر عمومی‌نك تأسیس اولندیغی جسیم باغچه‌نك جوارنده انشا آته الویرشلی خالی اراضی واردر . شیقاغوده برمدتدن بری بورایه بر طاقم عقار انشاسی تصورنده بولنیورلر ایدی . عقار اوله‌رق صردایله یاپیلان خانه‌لر عموماً کارلی وویردیکی تمتع صرف اولنان پاره‌یه نظراً فاحش فائض ایسه‌ده بوکبی عقارات دائما قبا کوریلور . فقط شیقاغوده ایراد اولمق اوزره انشاات شرکتلری وسرمایه داران طرفندن یاپدیریلان خانه‌لرده همان تجربه ایدلمه‌مش بر طرز وصورت قالمامشدر .

غایت بیوك اولر یاپلمش ، کوچك ، اوزون اکلی خانه‌لر انشا ایدلمش بعضسنه بخار ماکنه‌لری یرلشدریلوب کیراجیلره قوت توزیع اولنمش . اون بش ، یکرمی قاتلی مردیونسز بنالر میدانه کتیرلمش وبوانشاآتده همان هرنوع مالزمهٔ انشائیه تجربه اولنمشدر.

خالی اراضی‌ده شیقاغو مشهر عمومیسی مناسبتیله جالب دقت صورتده انشاات یاپلمسی متصور ایدی . فقط یکی بربچیم بولمق آمریقاده بیله مشکل اولدی نهایت بوتصوردن فراغت اولنه‌جغی صره‌ده اورته‌یه بر ملتزم چیقه‌رق هرکسك کوز دیکمش اولدیغی ودوشوشه‌جه‌سنی صرف ایتدیکی حالی عرصه‌لرده عقار اوله‌رق اونیدی قدر جامدن خانه انشاسنه تشبث ایلمشدر .

جامدن خانه‌لرك کارکیر ومحکم انشاات درجه‌سنده رصانتی بولنان جدی وجسیم مسکنلر اولدیغی اکلاشلدقدن صکره خاطره برشی کلیر : خانه هرکسك خصوصی معیشتکاهی اولدیغندن جام کبی برجسم شفافدن یاپیلان اولرده نصل اقامت اولنور ؟ بوخانه‌لرده برطاقم تجارت اوطه‌لری ، یازی دائره‌لری مغازه‌لر ، بعض دستکاهلر تأسیس اولنه‌جغی ایچون عائله‌جه خصوصی اقامت پك نادر اوله‌جقدر . البت عائله ایچنده ایکی اوطه‌یی تفریق ایدن بولمه‌نك بیله قوتلی اولمسی وغیرشفافیتی وخللدن مصون قالمسی آرانیر . معاملات تجاریه وصناعیه‌ده بویله دکل .

جامدن خانه‌لر عادی جاملرك قاپلامه و دوشه‌مه تخته‌سی مقامنه استعمالیله انشا اولنمیه‌جقدر ، البت بوجهت‌ده اکلاشلمشدر .

شاید بویله اولسه کوچك عارضه‌لر وبعضاً دیوارلره یرلره اسکمله‌لر صوبالر فیرلاتلمسنی اورلمسنی انتاج ایدن معارضه‌لر خانه‌نك دیوارینی طاوانی طوزکبی طاغیدر .

جامدن خانه‌لر انشاسنده قوللانیلان مالزمه ایچی دلیك وعادی شیشه‌لر کبی اصاغه اولنمش ، اوفلیه‌رك اعمال ایدلمش طوغله‌لردن عبارتدر . بو جام طوغله‌لر غایت خفیف اولوب انشاآتده یکدیکرینه چیمنتودن کورلمیه‌جك درجه‌ده انجه برخرج ایله انصال والتصاق ایدیور . جام طوغله‌لردن نه استحصال ایتمشلرسه یاپمشلر : دیوارلر ، بولمه‌لر ، بونلردن بشقه غایت مقاومتلی کمرلر ، قبه‌لر والخ .

جامدن طوغله‌لرله یاپیلان اولرده بر طاقم رنکارنك تزیینات حصوله کتیرمك ارزو اولندیغی بو زمان طوغله‌لری ایکی قسمدن تشکیل ایدییورلر . بو ایکی پارچه‌یی بری بری اوستنه کتیره‌رك یاپشدیریورلر ، طوتدیریورلر : رنکلی یوز ایریجه اعمال واصاغه اولنیور ومحلنه قونیلیور . بونك اوزرینه‌ده رنکسز جام طوغله‌یه تطبیق وربط اولنیور . بوصورتله استنان رنکلر وشکللر میدانه کتیریلیور .

رنکارنك جام طوغله‌لرله بر ظریف خانه انشا ایتملی . رنکلری ، اشکالی حسن طبیعته موافق صورتده ترتیب ایتلی . بو خانه‌نك درونی کاملاً الکتریق ضیاسیله تنویر اولنملی . حصوله کله‌جك منظره‌نك شایان تماشا وپك شاعرانه اوله‌جغی جای انکار دکلدر . اشته آمریقالیلر بوجهتی‌ده

دوشونمشلر وسرکی‌یی زیارته کیده‌جك زواره بویله برمنظره عرضنه‌ده تشبث ایتمشلردر .

اوروپالیلر بو طرز انشاآتك اوروپا ایچون اصلا بیکانه صاییلمیه‌جغنی وجامدن طوغله‌لرك محل ایجادی آمریقا اولمیوب اوروپا بولندیغنی ، انجق بو ایجاد آمریقاده انشاات جسیمه‌یه تطبیق اولنوب اوروپاده ایسه کوچك تجربه‌لر دائره‌سنده محصور قالدیغنی ادعا ایدییورلر .

انکلتره‌ده واسوچره‌ده جامدن طوغله‌لر اعمالی خیلی زماندن بری معلوم ایمش .

فقط بو خصوصده‌کی تجربه‌لر نتیجه‌سز قالمشدر . جامدن طوغله‌لری ابتدا اصاغه واعمال ایتدکدن صکره تکرار پیشیرمك لازم کلیور . اشته اصل موفقیتی انتاج ایتمیان وطوغله‌لری مطلوب درجه‌ده مقاومتلی قیلمیان بو عملیاتك نقصانی ایدی . طوغله‌لر ایکنجی دفعه‌ده فنا پیشیرلدیکی وقوامی ودرجه‌سی بولنمدیغی حالده جزئی برچارپمه ایله سورتمه ایله بیك پارچه‌یه طاغیلیور ، دوکیلیوردی ...

شو محذوری دفع ایتمك ایچون دست صنعتکارانه‌یه بریوردام ویرمك ، بلا استثنا هر طوغله‌یی مقاومتلی قیله‌جق صورتده اعمالنده مهارت کوسترمك‌ده بونلری یکیدن ایجاد مرتبه‌سنده صاییلمزمی ؟ جام طوغله‌لره مقاومت مطلوبه ویرلدیکنه شیقاغوده انشا اولنان اون یدی خانه بیوك برشاهددر .

شیقاغومشهر عمومیسنی زیارت ایده‌جکلر جامدن انشا ایدلمش یالکز بواون یدی خانه‌یی کورمکله قالمیه‌جقلر ، سرکینك باغچوانلق دائره‌سنده جامدن انشا آتك دها صنعتکارانه برکوزل نمونه‌سنی مشاهده ایده‌جکلردر .

بونلرده اقالیم حاره‌یه مخصوص نباتات ایچون یاپیلان جامدن جسیم وصیجاق صوبالردر . شمدی‌یه قدر اقالیم حاره‌یه مخصوص نباتاتك حفظی ونشو ونماسی ایچون یاپیلان صوبالرده نه قدر مهارت وصنعت کوستریلورسه کوسترلسون تماماً محذورسز جهتی قالمیوردی . فقط جام طوغله‌لرله انشا اولنان صوبالر سائرلرینه هرحالده تفوق ورجحان کوستریور . جام طوغله‌دن انشا اولنان صوبالر مثلا برخرما اغاجنك اوزرینه غایت بیوك بر دست صنعتکارانه ایله جسیم ویکپاره بلوردن اوییله‌رق وجوده کتیرلمش برفانوسه بکزر ... ضیای شمس بورایه هیچ برمانعه‌یه تصادف ایتمکسزین داخل اولور . عکسلر ، رنکلر حصوله کتیریر .. بوراده بولندیریلان نبات ایسه مدار حیاتی اولان ضیای شمسی تماماً هرطرفدن آلیر ، پرواز ، کنار کبی ولوکه پك جزئی اولسون کولکه حصوله کتیرن عارضه‌لر شمسك ضیای حیات بخشاسنی نقیصه‌دار ایتمز . جام طوغله‌دن یاپلمش صوبالرده‌کی نباتات هم تماماً خیالیله معروض اولدقلری همده یکپاره رنکین برکاشانهٔ بلور ایچنده هوای حار تنفس ایدرك عمر سوردکلری ایچون نشو ونمای تام بولورلر .

∴

مشی وحرکتك وجوده تأثیری

اوروپاده یقین زمانلرده برطاقم غریب یاریشلر ترتیب اولنمغه باشلادی . اوزون بر مسافه‌یی قطع ایچون ولوسید آرابه‌لریله برایکی دفعه یاریش اجرا اولنمش وبویاریشده برنجیلکی قزانانلر وجودك ادمانی جهتیله انسانك نه درجه قوتلی ومتانتلی اولدیغنی کوسترمشلردر . بر سنه اقدم فرانسه‌ده چوبانلرك بویلرینی اوزاتمق وسورولرینی اوجه کورمك ایچون ایاقلرینه کچیردکلری صیریقلر اوزرنده‌ده برمسابقه ترتیب اولنمش ایدی . برایکی دفعه‌ده ولوسید وبو صیریق یاخود آت ، صندال کبی قره‌ده ودکزده لزم بیلدیکمز یاریش واسطه‌لرینه مراجعت ایتمکسزین عادی قوشمه‌جه یاریشلری ترتیب اولنمشدر . بونلرك‌ده اساسی قوشمق ، یورومك ، یورومکه مقاومت کوسترمك خصوصلرینی تجربه ایچوندر .

فقط بوکبی تجربه‌لردن هر صاحب فن کندی مسلکنه ومعلومات مخصوصه‌سنه کوره استفاده املنه دوشدیکندن برطبیب‌ده انسانلر آره‌سنده ترتیب اولنان قوشمه یاریشلرینی — مشی وحرکتك وجوده نه کبی تأثیرات حصوله کتیردیکنی — تجربه‌یه واسطه قیلمشدر .

بو طبیبك تدقیقاتی نتیجه‌سی قوشمه یاریشنه داخل اولانلرك قد وقامتی مشی وحرکت تأثیریله بر قاچ سانتیمترو تناقص ایتدیکی کورلمشدر . زیاده مشی وحرکتله قامت بشرك تناقص ایتدیکی اطبای عسکریه‌جه معلوم برکیفیتدر دینیلور . بویلرینك قیصه‌لغی سببیله خدمت عسکریه‌دن خلاص اولمق سوداسنه دوشنلر معاینهٔ طبیه‌یه کله‌جکلری زمانی حساب ایدرك اندن اول کندی کندیلرینه اون ایکی ساعت قدر یول کیتدکلری وقوشدقلری وبو یورغونلقله معاینه‌یه چیقدقلری پك چوق دفعه کورلمشدر .

مشی وحرکت سببیله قد وقامتك تناقص انسانك عمود فقریسنده بین الفقرات موجود عضروفك قابلیت تضییق والاستیقیتی حسبیله باصلمسنه عطف ایدیورلر .

بویك قیصه‌لغی ماشیلرك صحت عمومیه‌سنه تأثیر ایتمدیکی‌ده کورلمشدر .

ماشیلرك وجودنده حصوله کلان تبدل یالکز بویلرینك قیصه‌لغی دکل . اوزون مدت مشی وحرکتك انسانه هم بویدن غائب ایتدیریور . همده وجودك ثقلتندن .

برقاچ مسابقه‌یه داخل اولانلر یاریشدن اول وصکره وزن اولنه‌رق تفاضللری بولنمش وثقللرندن اصغری اوله‌رق ٦٠٠ غرام واعظمی اوله‌رق ٧ کیلو غرام ضایع ایتدکلری اکلاشلمشدر .

ثدنستانتانه فوطوغرافلردن : باندرمه‌ده جامع كبير
Nos instantanées : La grande Mosquée de Panderma

ثقلتك بودرجه جالب دقت برصورتده تناقصی زياده‌جه قوشان ويورويان اشخاصده وجودك خيليدن خيلی‌يه رخنه‌يه اوغراديغی واعضانك زخمديده ورنجيده اولديغی ظنی ويرر .

لكن بزده طلومبه‌جيلرك اكثريتـله كوجلی وقوتلی اولدقلری وبرچوق مسافه‌يی نهايت درجه بر سرعتله يورودكلری وقطع ايتـدكلری حالده وجودلرنده بر طـاقم اضطراباتدن شكايت ايلدكلری كوريليور .

كرك كوزيمزله اوكنده‌كی بو حال اولسون وكرك ماشيلرك ضربان قلبنی ، صحت عموميه‌ٔ وجـودينی دقتله معـاينه‌دن چيقـاريلان نتيجه اولسون اثبات ايديوركه مشی وحركت وجودك بوينی قيصالتمق ثقلتنی آزالتمق ايله برابر صحتك شيرازهٔ عموميه‌سنی بوزميور .

فرانسه‌ده بودفعه ترتيب اولنان مسابقه‌ده ٤٩٦ كيلو مترولق بر مسـافه ماشياً درت كون وبرقاچ ساعت ظرفنده قطع اولنمشدركه بوقدر سرعت سـيرله ، بوقدر رنج وتعب ايله نهايت قد وقامتله ثقلت وجودك تناقصندن عبـارت برتأثير كورلمه‌سی وماشيلرك هيچ برنده وظـائف حياتيه‌سنی اخلال ايده‌جك حال مشاهده ايدلمه‌مسی وجود بشرك نه‌قدر متانتلی اولديغنی ومن جهة پك كوچك عوارضدن متأثر اولان وجودك بويله مقاومتلی جهتلری‌ده بولنديغنی اثبات ايدرك « انسان كلدن نازك دميردن پكدر » ضرب مثلنك اصابتنی كوسترمشدر .

. .
.

اركككلرده وقادينلرده

حسك درجه‌سی

اركككلرله قادينلرك بر چوق احوالده مقايسه‌سی بعض حكمانك باشلوجه مشاغلی زمره‌سندندر . قادينـلر خلقةً وطبيعةً اركككلره نسـبةً دها نازك ودها ضعيف اولديغندن وجودلری نسبتنده قوهٔ دماغيه‌لری‌ده اركككلر قدر قوتلی اولمديغی وبناءً عليـه ذكا وعقل جهتيله رجالك نسـوانه تفوق ايتديكی سويلنير و اركككلرك كوجلی قوتلی اولملری‌ده آيريجه برشرف وامتيازلری اولمق اوزره كوستريلور .... بونلرله برابر نزاكت حس ، سرعت تأثر جهتيله شمدی‌يه قدر قادينـلر اركككلره فائق كورلمكده وقادينلرك رجاله نسبةً دها زياده متحسس اولدقلری ادعا ايدلمكده ايدی .. بو فكر عتيق‌ده تصحيحه (تورن) شهرنده مقيم علم البشر علماسندن لومبروز نام ذات چالشمقده‌در .

بوذات قادينلرك درجهٔ حسنی اكلامق ايچون خيـلی تجربه‌لرده بولنمش وتدقيقات عميقه اجرا ايلمشدر .

برمدتدنبری عمليات جراحيه اجرا ايدن اطبا قادينلرك بعض الام و اوجاع جسمانيه‌يه اركككلر قدر بلكه اركككلردن زياده مقاومت كوستردكلرينی تصديق جهتنه كيديورلر ... فقط بوده قادينلرله اركككلرك درجهٔ حسنی مقايسه ايله استخراج اولنمش برنتيجه دكلدر . قادينلرله اركككلرك درجهٔ حسنی قوهٔ

ثدنستانتانه فوطوغرافلريمزدن : باندرمه‌ده بر درت يول آغزی
Nos instantanées : Un carrfour à Panderma

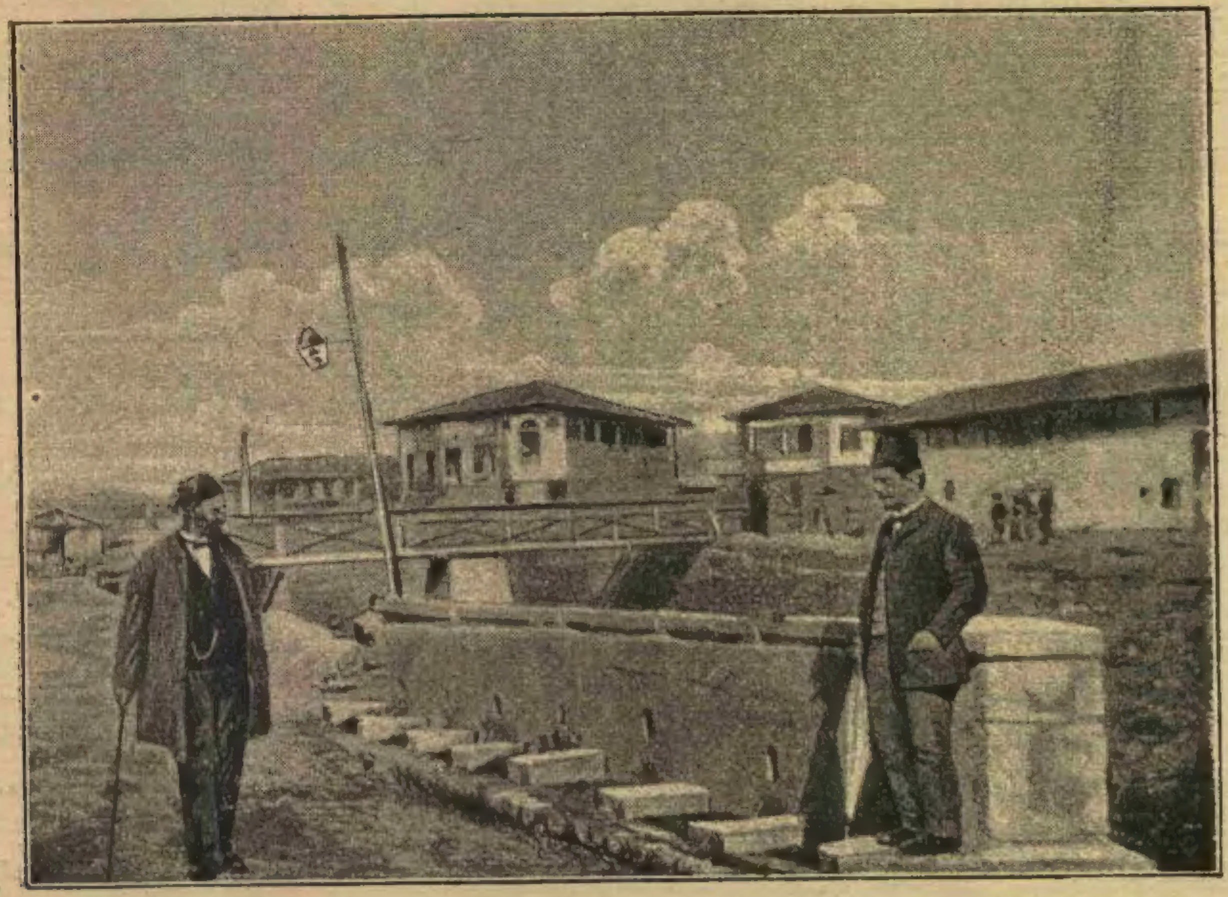

ثدنستانتانه فوطوغرافلريمزدن : باليكسرده چشمه باشی
Nos instantanées : Une fontaine à Balikesra

شـامه جهتيله تعيين ايده بيلمك مقصديله برقاچ صاحب فن ومعلومات ذوات طرفندن تجربه‌لر اجرا اولنمشـدر . . . بو تجربه‌نك نتيجه‌سی ينه اركككلر ايچون كارلی چيقمشدر . بر اركك قوهٔ شـامه‌سی بر قادينـك حس شمندن ايكی قات زياده متحسسدر . تجربه‌سی ده شو يولده : ٢٥٠.٠٠٠ ده برمقدارنده صوده ليمون روحی حل اولنسه بومحلولك قوقوسنی اركككلر فرق واستشمام ايتدكلری حالده قادينلر طرفندن اصلا تمييز اولنه‌ميورمش . قادينلره ليمون قوقوسنی قوقلاتمق ايچون محلولی برقات دها سرت ياپملی .

ليمون ايچون بويله . فقط بشقه ماده‌لر واركه اركككلر طرفنـدن بر محلولده حس واستشمام اولنـان مقدارينك تام بش مثلی بر مقدارده محلول اولملی‌كه قادينلر طرفندن فرق وتمييز اولنه بيلسون .

موسـيو فرانس غاتون نامنده بر ذات ايسه قادينلرك درجهٔ حسی هر حالده اركككلردن دون اولديغنی كوستره‌جك بر طاقم احوال مخصوصه بولوب اورته‌يه قوييور .

مثـلا اوروپا ممالكنده و آمريقـاده قادينلر حال وشـانلريله متناسب پك چوق صنعتلرله ايشـلرله مشـغول اولمقده‌درلر . قادينلردن پيانو معلمه‌لری وار . فقط آقوردا‌جيلر نيچون يوق . برچالغی‌يی آقوردا ايتمك برقادينك اليندن كله‌جك ايش دكل . يانيچون بومسلكه سالك اولان كورلميور ؟ قولاغنك درجهٔ حسنك اركك قدر اولمديغنی اكلادقلری ايچون اولملی .

اوروپا شهرلرينك بيـوك مغازه‌لرنده تكميل قادين وقيز خدمتجی استخدام اولنيور . شراب وچای كبی ماده‌لرك رايحه ولذتنـه باقه‌رق جنسـنی تعيين ايدن چاشـنی جيلر ايچنده‌ده قادينلر كورلميور .

لومبروزو برچوق تدقيقات وتحقيقاتده بولندقدن صكره غريب برنتيجه چيقاريور . بو ذاتك رأينجه قادينـلرك تأثری زياده‌در وحسی سريعدر كبی افكار وملاحظات سرد اولنديغی زمان نسوانك حواسنده دها زياده قوت بولنديغنه دكل بلكه بوخواصك قابليت تخريشيه‌سی زياده اولديغنه قانع اولملی . . .

قادينلرده درجهٔ حس اركككلردن دون بولنديغنه دلالت ايتمك اوزره سلسلهٔ حيوا‌ناتده عطف نظر ايديلـه‌رك دها بر چوق مثاللر ايراد اولنه بيلير .

مثلا اركك طاوشانك ديشيسنه نسبتله قوهٔ سامعه‌سی زياده اولديغی صياداننجه مثبت بركيفيتدر . يولده اركك طاوشان قولاغنی ديكوب يری ديكلر ، غير متحرك طورير . اوزاقدن كلن بر كورلدی‌يی اكلامغه چالشير . حالبوكه اركككك بومتلاشيانه حركتنه ديشی طاوشان اصلا اهميت ويرمز هيچ بركونه قيد واحترازده بولنمز . كندی حالنده صيچرار اكلنير . وبركورلدی‌يی ايشتديكنی يعنی درجهٔ حسنك اركككدن دون بولنديغنی اثبات ايدر .

م . صادق

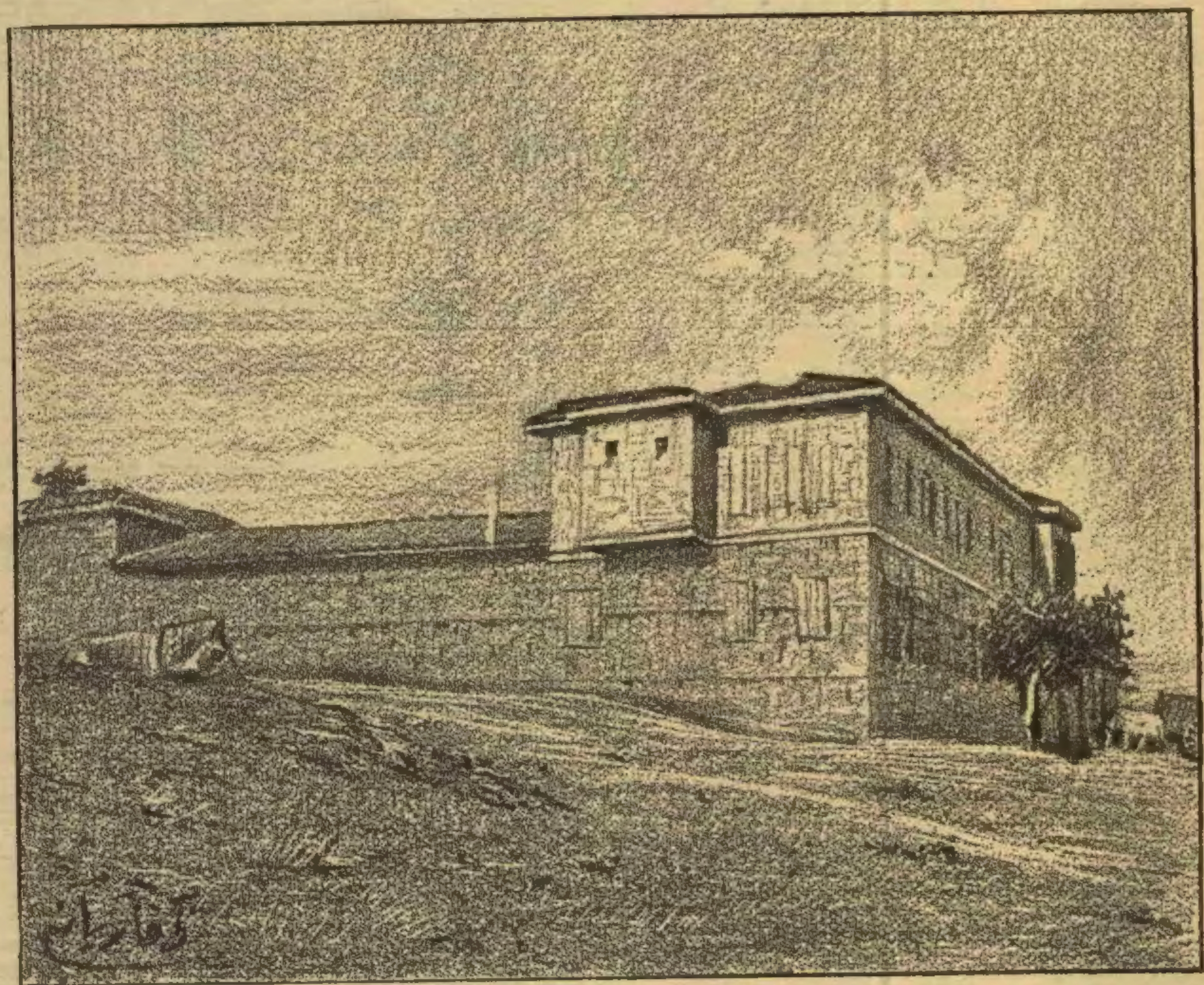

ثدنستانتانه فوطوغرافلريمز : ادرميد جاده‌سنده عثمانلی كوينده برخان
Nos instantanées : Un caravansérail sur la route d'Adramith

[حکایه]

مکافات

دلیقانلی اعتیاد ایتمش ایدی ، هر آقشام هنوز هرکس سفرهده ایکن قالقار ، طار نردبانی کمیجیلره مخصوص بر مهارتله چیقار ، بعضاً تا نهایتده ، کمینك کذرکاه جریاننده ، دکزك رنك اسمری ایچنده بر خط نورانور شکلنده انبعاد ایدن بیاض کوپوکلی یوله نصب نکاه ایدهجك وضعیتده اوطورر ؛ بعضاً سیمای سیه لقای ستانك اوتهسنده بریسنده انشعال ایدن انوار آراسنده کوزلرینه بر سیران ویرمك ایچون تحته سدیرك اوزرنده آرقه اوستی اوزانیر ؛ اوت ، اعتیاد ایتمش ایدی ، هر آقشام طبیعتك پیش نکاه پرستشه سردیکی الواح صامتهنك شعر روحنوازی قارشوسنده استانبولده کندیسنه منتظر اولان زوجهسنی دوشونوردی .

یمك بیتوب ده قهوه فنجانلرندن قالقان خفیف بوغ ایله توتون دومانلری سفرهنك اوزرنده کثیف بر بولوط حالنده طیرانه باشلادیغی صرهلر دکزلرده حیات سورنلر ایچون بر عائله عالمیدر :

بو سفرهنك اطرافی اشغال ایدن بوتون شودکز آدملری اوزاق بر یرده بر عائله براقمشدر ؛ بوراده هپسی یالکزدر ، بوراده بی پایان بر دکزله آیاقلرینك التنده صاللانان شوتکنهدن بشقه برشی یوق . یالکز ، شو سفرهنك اطرافنده طوپلاندقلری . زمان قلبلرنده یالکزلقدن بشقه بر حس اویانیر ، اوزمان بوتون بو یالکز آدملر بر عائله تشکیل ایدرلر .

دکز حیاتنده هیچ برشی یکی دکلدر ، هر کون عین طرز حیات تکرر ایدر ، آرهصره اوغرانان لیمانلردن بشقه بر حادثه یوقدر ، نادراً مکتوب آلنیر ، اوراق حوادث بعضاً کلیر ، فقط بوتون کون سکوت ایدن بو آدملر تام قهوه فنجانلری بوشالمغه باشلادیغی زمان برکو اولورلر ، اووقت بر بحث چیقار ؛ آغزلرندن طاشان قهقههلر ، سسلرنده کورلهین طراقهلر اثبات ایدرکه بو آدملرده ایجاد محاوره خاصهسی واردر .

او ، تام بو صرهده قالقاردی ، اوقالقار کن ایچلرندن برقاچی کوزلرینی قیرپارق بیق آلتی کولومسر : — ینه کیدییور ! البته ، اون بش کونلك کوکی . . . دیمك ایسترلر .

طوپی طوپی اون بش کون برابر کچیرمشلردی . زوجهسی ایچون چیلدیرر ، ذاتاً سوهرك آلمامشمی ایدی ؟ اوح ! بو بر حکایهدر : بر کون ، اوزمان مکتبك صوك سنهسنده ایدی ، اطهدن کلیوردی . کوپری‌یه چیقهجغی اثناده بردن بره یولنك برقاچ قادینله کسیلمش اولدیغنی کوردی . ایلری‌یه کچمك ممکن دکل ! اسکله‌یی کوپری‌یه ربط ایدن اوطار کچیدده یول قاپانمش ایدی .

کوزینك اوکنده یاشلیجه بر قادین ایله بر کنج قیز واردی . یولك قپانمش اولمسنه سببیت ویرن وقعه درت یاشلرنده بر تخفیه جامکانندن جانلانمشده فیرلامش بر بیك قدر ظریف بر قیز چوجوغنك مانی ایپك شمسیهسی نصلسه تحته ارالغنده صیقشمش اولمهسیدی . چوجوق ایکی الیله چکیشدیریور ، شمسیه چیقمایوردی . چوجوغك صولویه‌رق اوغراشمهسی ، شمسیهنك کوچك اللره قارشو کمال عناد ایله یرده صاپلانوب قالمهسی — والحاصل اوکوچك شمسیه ایله بو کوچك قیز آراسنده شو تحف مجادله — اویله لطیف برلوحه تشکیل ایدییوردی که قادینلر اکلنه‌رك کولیورلردی .

اونك بکله‌دیکنی الک‌اول کنج قیز فرق ایتدی ، براز حدیدانه برادا ایله‌دیدی که :

— عفیفه! اوزون ایتدك ، چکیویر سه‌ك آ . .

اوح ! بو عفیفه اسمی نصل تحف بر طرز تافظله سویلنمشدی ! خوش بر رکاکت بواسمه بر لطافت غریبه ویرمش ایدی . الآن دماغنك ایچنده بو سسك بقایای اهتزازینی طویار . چوجوق بر جهد فوق العاده ایله شمسیه‌یی چکدی ، او خیزله یرندن صارصیلدی ، دوشویوردی ، بر حرکت برقیه کنج آدمی سوق ایتدی ، چوجوق دوشمك اوزره ایکن اونك اللری آراسنده بولوندی ، کنج قیزده ده عین تهالك کورولمش ایدی ، چوجوغك اوزرنده درت ال اجتماع ایتدی ، حتی کنج آدمك الیله کنج قیزك الی تماس ایتدی .

عفیفه دیین اوسسك ینه او رکاکت لطیفه ایله : « — تشکر ایدهرم . » دیدیکی ایشیدیلدی . بو وقعه بر دقیقهدن زیاده سورمهمش ایدی ، قادینلر یوللرینه دوام ایتدیلر . یول آچیلمش ایدی ، فقط بر ضربهٔ برقیه کنجك دماغنی زیر و زبر ایتمش ایدی .

کوزلرنده ضعف واردر ، فقط آلتون تللی بر کوزلك او ناقصه‌یی بر لطافت علاوهسیله اتمام ایدر ؛ نیم شفاف نقابك آلتنده نحیف بر سیما ، بر جفت کوچك پارلاق کوز ، اینجه دوداقلر آراسنده ایکی دیزی دیش ، بیاض بر جلد اوزرنده تموج خفیف بر پنبه رنك اوکوزلردن صاقلانهمامش ایدی ؛ حتی رنك پرنور شبابه حولانکاه اولان بو چهرهده شفقلرك پرتو دلبازینه مشابه بر شیئك طیرانی بیله حس ایتمش ایدی . بر دقیقه اول قلبنده عظیم بر میل محبتدن بشقه برشی یوقدی ، شو دقیقهده بر تون بوکان حسیاتی فوران ایتدی .

پك ایی تعیین اولنهماز ، فقط اویله ظن ایدیلیرکه اینجه صاری بیقلری آلتنده ارتسام ایدن ، ناکهانی بر تأثر برقی ایله مهتز طوران دوداقلری کنج قیزه برشی افهام ایتمشدر ؛ حتی کندیسی اویله فرض ایدییورکه کنج قیز کندیسنه صوك دفعه اوله‌رق باقدیغی زمان کوزلرینك ایچنده بر بهار صباحنه اصابت ایتمش ایلك خندهٔ شمس کبی برشی واردی . . .

غریبدر : یوللری تصادف ایتدی ؛ کذرکاهلرنده دائما بر سیل خروشان کبی آقان امواج خلق آراسنده خانملره کورونمهدی .

چارشونك تا اوته قاپوسندن چیقدیلر ، بوراده — آز قالدی — حفیف بر مشی آهنکدار ایله ایلریله‌ین کل قوروسی فراجه غیب اولیوردی . تشکر اولنورکه عفیفه‌نك شمسیهسی بر وقعه‌یه دها اوغرادی : شمسیه غلبهلقده بریسنك آیاغنه طولاشدی ، یره دوشدی ، بر وقف دها حاصل اولدی . بیلسه‌کز ، اومانی شمسیه ایله او کوچك صاری قیزه نه

قدر متشکردر ! دیوان یولنه قدر چیقدیلر ، بر آز دها ایلریله‌دیلر . . . ناکهان جولان دمی طورمش کبی قلبی حرکتدن قالدی . شمدی مینی مینی عفیفه مینی مینی اللریله مینی مینی شمسیه‌نك اوجنی اوزاته‌رق چنغراق دوکمه‌سنه باصمغه چالیشیوردی . . کچدی . . .

او آقشام والدهسنه برادای جدیتپرورانه ایله : « — اولنیورم ! » دیدی . بو قهقهه ایله تلقی اولوندی ، شو لطیفه پدرینه سویلنیرکن اوده کولدی ، هله باجی قادین هپسندن زیاده کولدی . دلیقانلی ، تأمین ایتمك ایسته‌دی که بو فکرنده کولنه‌جك برشی یوقدر ، حالا کولیورلردی . دلیقانلی ، عزم قوی صاحبیدر . لطیفه‌لر ، قهقهه‌لر جسارتی قیرمادی . ایرتسی کون اطه‌یه عودت ایدرکن والدهسنك النی براز پیلیشیق چوجق طوریله اوپه‌رك : « — آننه ! اولنه‌جکم ! . . » دیدی .

ایرتسی کون والدهسی حالا کولیوردی ، ایکنجی کون ینه کولدیلر ، اوچنجی کون ینه کوله‌رك قیزك نصل برشی اولدیغنی مراق ایدلدی ، دردنجی کون « آدم نه اولورمش ! بر کره کوروروز ! » قراری ویرلدی ، بشنجی کون لطیفه اوله‌رق والده خانم اورایه قدر کیتدی ، والده خانملر پدر افندیلرك مفتاح قلعهٔ درونلریدر ، آلتنجی کون کشف اولوندی که پدر افندیده والده خانم کبی حتی باجی قادین ده برابر اولدیغی حالده کولمکه اوقدر مهیا دکل ایدیلر . . . بو کشف مهمدن صکره کونلر یکدیکرینی تعقیب ایتدی ، نهایت بیلم قاچنجی کون ایدی ، کوچك بکك « اولنیورم » سوزی بر حقیقت محضه اولمق اوزره طانندی ، حتی تحقق ایتدی . دلیقانلی ضابط نشانلرینی طاقدیغی کون کوکی کیرییوردی . . . طوپی اون بش کون برابر کچیرمشلردی . .

دکزه چیقمق لازم کلدی . ایکی سنه ! نه باس وار ؟ شمدی اونك قلبنده بر آشیانهٔ ملك ، دماغنده مشمس برافق خولیا یوقمی ؟

زوجهسنك خاطرهٔ محبتی اونك بر رفیقهٔ دائمهٔ تنهاییسیدر ؛ شوراده ، پیش نکاه خولیاسنده امتداد ایدن اوسطحهٔ مدیدهٔ آب ؛ بو افق عمیق نیافام بر زمین وسیع تفکردر ؛ بو کافی دکلمی ؟ اقشاملری کوکرته‌یه چیقار : بعضاً اولورکه منور ، مکوکب بر کیجه ، مقدمهسی کورونور . چرخلی کمینك ایکی طرفندن بیاض ایکی یول آچار ، بونلر بکدیکرینه التحاق ایده‌رك دکزك اورتهسنده کوپوکلردن مرکب بر شهراه بیاض تشکیل ایدرکه مدنظره رفاقت ایدر ، یواش یواش پردهدار آفاقك الندن بر اطلس سیاه دوکوله‌رك اطرافی متدرج بر رنك ظلمت ایچنده صارمغه باشلار ، دکزك لون براقی تکاثف ایدرك بر سنکستان سیاه حالنی آلیر ، افاقی مظلم بر سیاس آلتنده تحدید ایدن مناظر بر رکتلهٔ ظلام شکلنده یوکسلیر . . . دکز سیاه ! افق سیاه ! ناکاه بو بزم حشیت آور سیاه ایچنده بر چشم نورانی آچیلیر ، افقك بر کوشه‌سندن ، او اسداد ظلامك بر نقطه‌سندن بر غبار نور صاورولور ؛ اوراده بر پرده ییرتیلیر ، بر طوفان ضیا فیشقیرر ، بو تلاطم موجاموج ضیا اراسنده ملکة اللیال پیرهن ناز پروردن صیریلر ، نوردن چیچکلر سرپه‌رك ایلرلر ، اوزمان ؛

کنج آدمك کوزلری تا اوزاقلرده ، شعشعهٔ انوار ایله طوتوشان طاغلرك آراسنده بر پنجره‌نك ارتسام ایتدیکنی ، بر وضع فکرتله ظریف بر قرال باشك کنارینه طایاندیغنی ؛ اوت ، تا اوزاقلرده کندیسی کبی بریسنك بو لوحهٔ مطنطنه قارشوسنده دوشوندیکنی کورور .

بعضاً اولورکه کونش کردونهٔ اشعه نثاری آلتنده بریکن الاوریز بولوطلرك آراسندن سوزولوب کیتدیکی زمان یواش یواش دکزده بر حرکت تموجیه اویانیر ، یواش یواش بر رنك ظلمت آلتنده قالمغه باشلایان افاقدن بر نفس چیقار ، اطرافی احاطه ایدر ، قاینامغه باشلایان دکزك اوزرندن بر شی اوچار : ظن اولنورکه هوالرده طیران ایدر بر دیو اردوسی کچیور ؛ سمایه بر شی صاورولور : ظن اولنورکه او طالغه‌لرك اوزرندن قوشان بیتمز توکنمز دیو اردوسنك تلاطم کذرکاهندن بر غبار ظلام قالقیور . هیچ برشی کورونمز ، کویا که بر عمان عدم ایچنده یالکز بوکمی یووارلانوب کیدییور . اوت ، هیچ برشی کورونمز . فقط ؛ کنج آدمك کوزلری تا اوزاقلرده ، امواج ظلام ایچنده کومولن طاغلرك آراسنده بر پنجرهنك ارتسام ایتدیکنی ، بر طور حزین ایله کوچك بر بیاض الك کنارینه طایاندیغنی ؛ اوت ، تا اوزاقلرده کندیسی کبی بریسنك بو منظرهٔ مخوفه قارشوسنده دوشوندیکنی کورور .

زوجهسی ایچون چیلدیرر ، هم پك ایی بیلیرکه زوجهسیده کندیسی ایچون چیلدیرر . او اون بش کونلك جنت عشق کفایت ایتمسه جزؤدانده طوران مکتوبلرك ادای مجنونانهسی بونی اثباته کافیدر . زوجهسی بونلرده نه‌لر سویلر ! بونلر قاچ کره اوقونمشدر ! او کوزه‌لکلر بو یالکزلقده بر زمزمهٔ عشق حکمندهدر ، بونلر بر شعر بدیعدر . یالکز ، اوت ، یالکز بر شی واردرکه کنج آدم ایچون بر مراق عظیم اولمشدر . بر مکتوبك تا نهایتده کوچك بر حاشیه واردی :

« دائما سنی دوشوندیکمی ، دائما سنکله یاشادیغمی اثبات ایده‌جك برشی حاضرلایورم . بونی ایکی سنه مفارقتك مکافاتی اولهرق سکا ویره‌جکم . نه اولدیغنی صورمه : جواب آلهمیه‌جغکدن امین اول . »

نه اوله‌بیلیر ؟ بونی کشف ایتمك ایچون نه‌لر دوشوندی ! نه‌لر عقلنه کلدی ! نه‌لر ایجاد ایتدی ! بیهوده . . . ذهننده او سؤال بی جواب قالیوردی . ایسته‌دیکی ایضاحات ویرلمدی .

برکون — بر لیمانده ایدیلر — صباحلین اوطه‌سندن کچ چیقدی .

سواری اوزاقدن النده صاللانان کاغدی کوستره‌رك دیدیکه :

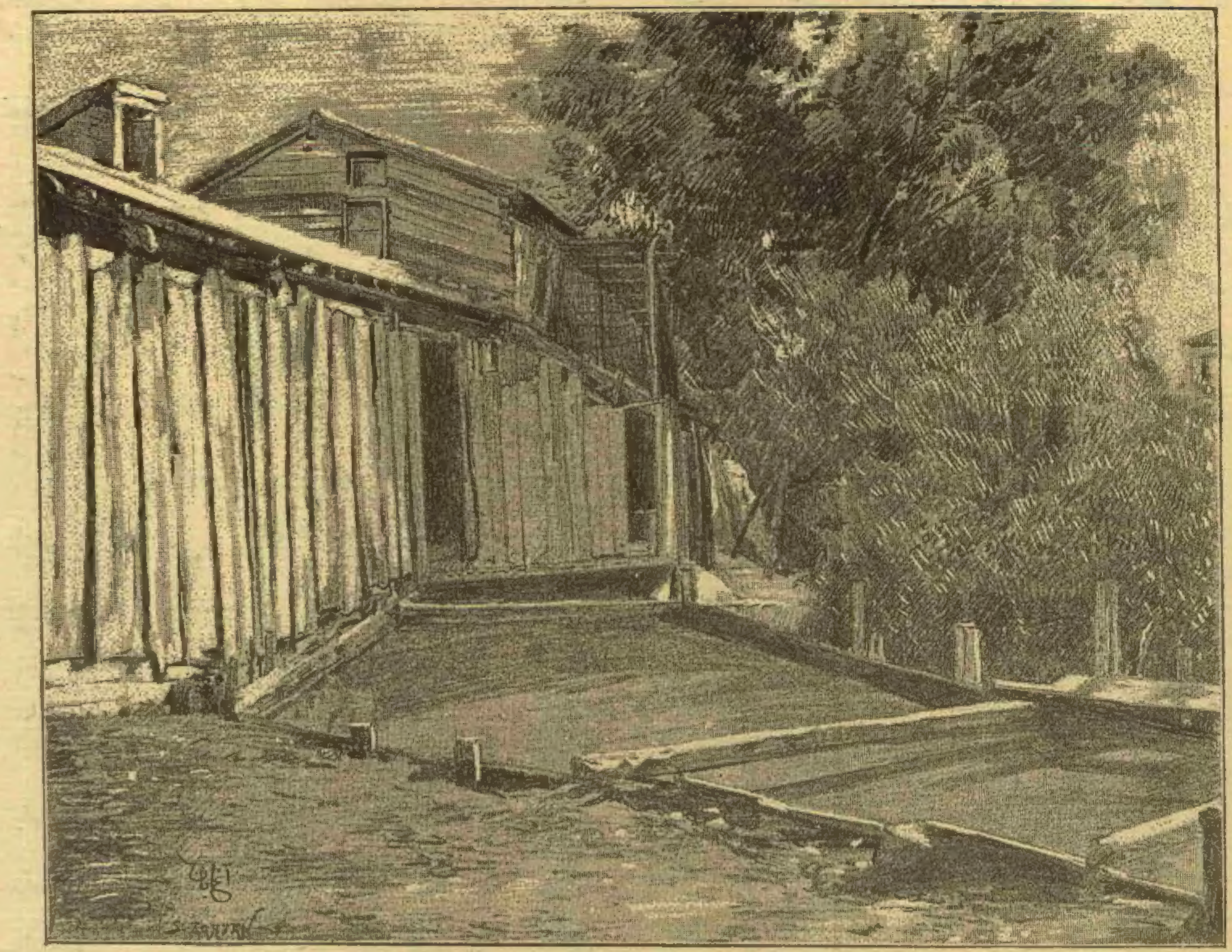

انستانتانه فوطوغرافلریمزدن : اسکیشهرده دولابلی دکرمان
Nos instantanées : Un moulin à roue à Eskichéhir

اوزرینه آتیلامق ایچون جبر نفس ایتدی : « — کیدییورمی‌یز؟ »

فقط بوکلمه اغزندن اویله بر تلاش مهیجانه ایله چیقدی که هرکس کولدی .

..

برهفته صکره صباحاین دیوان یولنه چیقن بر آرابه‌نك ایچندن برباش طیشاری‌یه صارقه‌رق تلاش ایله باغیرییوردی :

— جانم ! سورسه‌ك آ ... بویله کیدرسه‌ك اقشامه وارمیه‌جغز ...

..

عودت ایتمك اوزره اولدیغنی کیمسه‌یه خبر ویرمه‌مش ایدی ، اوده کیمسه کندیسنه منتظر دکلدی . چیغراغك دوکمه‌سنه باصدیغی زمان قاپی اوده وقوعه کله‌جك مسرت غیر مترقبه‌نك لذت متقدمه‌سیله تیتره‌یور و چارپیوردی .

دوکمه‌یه باصدی ، قاپو آچیلدی ، باجی قادینك سسی ایشیدیلدی : « — کیمدر او ؟ » ایچری‌یه آتیلدی ، باجی قادینك فریادنه حاضرلانان آغزینه النی باصه‌رق : « — صوص! » .. دیدی .

آتلایه‌رق یوقاری‌یه چیقدی ، اوطه‌سنك قاپوسنی آچدی ، هرکس اویویوردی ، قاپونك غجیردیسیله یاتاقلقدن بری آتلادی . دلیقانلی کولیوردی . زوجه‌سی باغیردی :

— سنمی کلدك ؟

— اوت ، بن !

ایکیسی‌ده تیتره‌یوردی ، ایکیسی‌ده آغلامغه باشلادیلر ، زوج بر آرالق دماغنده بر طوتان سؤالی ایراد ایتدی :

— او مکافات نه ایدی ؟

کنج قادین کولدی : « — کل ! » دیدی ، ایکیسی برابر ایلریله‌دیلر ، کنج قادین یاتاقلغك جیبلکنی آچدی ، چارشافلر اراسنده غیب اولمش آلتون طوپی کبی کوچك بر ببكك میشیل میشیل اویومقده اولدیغی کورولدی . او وقت کنج قادین قوجه‌سنك اوموزینه باشنی قویه‌رق : « — ایشته مکافات » دیدی .

عشاقی زاده
خالد ضیا

رسملریمز

انستانتانه فوطوغرافلریمز

انستانتانه فوطوغرافلریمزدن بوکون دخی بش قطعه‌سنی پیشکاه قارئین کرامه وضع ایلیورز . بونلر دخی خداوندکار ولایتی داخلنده اجرا اولنان جولانده آلنمشلردندرکه برنجیسی (۹۰) نجی نسخه‌ده منظرهٔ عمومیه‌سی درج اولنان باندرمه قصبه‌سنده واقع بیوك جامعشریف ، ایکنجیسی ینه مذکور قصبه‌ده بر درت یول آغزی ، اوچنجیسی بالیکسرده دره باشی چشمه‌لری ، دردنجیسی بالیکسرله ادرمید آره‌سنده واقع « عثمانلر » قریه‌سنده برخان وبشنجیسی اسکیشهرده بردکرماندر .

باندرمه قصبه‌سی حقنده معلومات لازمه‌یی شهر مذکورك منظرهٔ عمومیه‌سی مندرج (۹۰) نسخه‌ده ویررکن منظرهٔ عمومیه‌ده اوفاق اوله‌رق باندرمه جامعنی کوسترمش ایدك ؛ بوکونکی جامع رسممز قصبه‌نك واپور اسکله‌سی اوستندن آلنمش والنان فوطوغرافدن ویانه‌ده دوغرېدن طوغری‌یه چنقویه نقل اصول معتابهاسیله یاپلمشدر .

اوچنجی رسممزك ارائه ایلدیکی بالیکسرینه کلنجه غزته‌مزك (۱۰۰) و (۱۰۲) نسخه‌سنده اشبو شهره عائد تفصیلاتی ویرمکله برابر ایکی‌ده منظره‌سنی ارائه ایتمش ایدك بوکونکی رسممز (۱۰۰) نومرولی نسخه‌ده کوریلان بالی بویی اوزرنده وکوپری‌یه قریب برمحلده واقع سکز موصلقلی چشمه‌در .

بالیکسردن حرکتله ادرمیده کیدنلر ایسه شهردن اعتباراً ایچه مدت کوزل بر شوسه‌ده قطع مسافه ایدر ، بعده شوسه‌نك هنوز اکمال ایدلمامش اولدیغی بر وادی‌یه اینر ، اشته بووادیدن صوکره غایت طاشلق وصرب « نمل دوکن » اسمنده بر بوغازه کیررکه انواع مشاق وزحمته مقاومت ایدرك

برتابلو : ایکی رفیقه د تیزه

بوغازدن قورتیلان یولجی قارشیسنه چیقن منتظم شوسه‌ده برقاچ ساعتلر یول آلوب رسمنی کوردیککز « عثمانلر » قریه‌سی خاننه جان آتار ، اوکونکی صارصلمه‌نك آجیسنی خانه‌درین براویقو ایله چیقارر . نصلکه اثنای سیاحتده بزده اویله یاپمش ایدك ؛ « عثمانلر » کویی یوز قدر وقولبه نوعندن خانه‌دن مرکبدر ، خانه‌لرك دامی کاملاً طوپراق وبرر قاتدن عبارتدر ، کویده رسمنی کوردیککز خاندن ماعدا بنا یوق کیدر ؛ اشته‌بوکویده‌واقع اولوب‌همان تماماً خراب اولان بر جامعشریف خداوندکار والیسی دولتلو منیر پاشا حضرتلرینك دوراً بورادن مرورلری زماننده مشار الیه حضرتلرینك کیسهٔ حمیتلرندن اعطا بیور-دقلری مقدارکافی اقچه‌ایله مجدداً تعمیراولنمش وکوی خلقی سوندیرلمش ایدی . بیوك بر اوطه حالنده برجامعشریف ایله رسمی کوریلن برخان و یوز قدر قولبه‌دن متشکل « عثمانلر » کویی بر تپه اوستنده وادرمید شوسه‌سی اوزرنده‌در . جاده‌نك ایشله‌ك اولمسی سایه‌سنده خانی وجوده کتیرمشلردر ؛ تپه‌نك اوکنده غایت لطیف بر وادی بولندیغی کبی وادینك دیکر جناحنده دخی

« ایورنیدی » ناحیه‌سی واردرکه منظرهٔ عمومیه‌یه غایت لطافت ویرر .

بشنجی رسممز اولان اسکیشهره کلنجه حیدر پاشادن آلپو کوینه قدر انقره خطنده اجرا ایدوب کچن سنه درج صحیفه ایتدیکمز سیاحتنامه واوکا متعلق تصاویر آره‌سنده — کیتدکجه اهمیت موقعیه وتجاریه‌سی تزاید ایدن اسکیشهر حقنده — اینجه معلومات ویرلمش ایدی . بوکون رسممزك دائرهٔ حکومتدن چارشویه وطبیعی صیجاق صولی حاملره کان جاده اوستنده کائن بر دکرمانی ارائه ایلدیکنی سویلکله اکتفا ایدوب اسکیشهر حقنده دخی بعض تفصیلات جغرافیه ویرمکله اکتفا ایدهلم :

اسکیشهر قضاسی شرقاً انقره ولایتی ، غرباً کوتاهیه قضاسی ، شمالاً ارطغرل وجنوباً قره حصار سنجاقلریله محدوددر .

قضای مذکور ، طوغریدن طوغری‌یه مرکزینه مربوط (۸۵) قریه ایله (سید غازی) ناحیه‌سنی شاملدرکه ناحیهٔ مذکوره (۶۲) قریه‌دن مرکب اولدیغندن تکمیل قضا داخلنده (۱۰۷) قریه بولنور قضانك نفوس عمومیه‌سی (۶۷۰۷۴) راده‌سنده‌در .

اسکیشهر قصبه‌سی مرکز قضادر .

قصبهٔ مذکوره غربدن شرقه ممتد بر اووانك جهت شرق جنوبیسنده موجود بر تپه‌نك ذیلنه موضوع اولوب کوتاهیه‌یه اون ایکی ، (این اوکی — بوز اویوك — کوپلی) طریقیله بیله‌جکه اون اوچ — که دمیر یول ایشلر — و (بوز اویوك — پازارجق — اینه‌کول) طریقیله بروسه‌یه اوتوز ساعت بعد مسافه‌ده بولنور .

قصبهٔ مذکورده (۱۹) جامع شریف ، (۶) مسجد ، (۱) مدرسه ، (۲) کلیسا ، بر مکتب رشدیه ، (۳) مکتب ابتدائی ومتعدد صبیان مکتبی ، (٤) تکیه ، بر عسکری دپوی ، (۲) اجزاخانه ، (۵۰) خان ، (۳) لوقانطه ، (٤) حمام ، (۲۰) دباغخانه ، (۷۰۰) دکان و (۴۰) مغازه وبر بیوك دمیر یول موقفی واردر [۱] اسکیشهر جوارنده بولنان لوله طاشی معدننده ایکی بیکه قریب عمله ایشلمکده اولوب مستحصلاتی اوروپایه نقل اولندیغندن اسکیشهرده بو تجارت ایله مشغول برچوق کمسه واردر . [۲]

حاصلات معدنیه ، شمدی‌یه دکین قاطر ودوه‌لر واسطه‌سیله وقره مرسل واازمید طریقیله درسعادته واورادن دخی ویانه‌یه نقل وایصال اولنمقده ایسه‌ده الیوم درسعادتی انقره‌یه ربط ایتمکده اولان شمندوفر خطی اسکیشهر داخلندن و (بکلك آخور) دن کچورلمش وبو سبیله نقلیات کسب سهولت ایتمش اولدیغندن اخراجاتك بعدما تکثری طبیعیدر .

اسکیشهر جوارنده (ینکیجه) ، (ارلر) ، (قییت) و (الجق) ناملریله درت ایلیجه اولوب صولری زیاده صیجاق اولدیغی حالده صغوق صو دخی قاریشدقدیغندن کیرلمسی کوچدر .

اسکیشهر قراسندن ایلیجه قریه‌سنده وقف بر ایلیجه اولوب جوارنده قاربونالی میاه معدنیه وحاجی چفتلکنده دخی اوستی آچیق بر ایلیجه واردر .

اسکیشهر اوواسنده حبوبات متنوعه حصوله کلدیکی کبی مرعالرده کایتلو قویون وکچی سوریلری بسلنوب بونلردن سنوی خیلی یوك وتفتك استحصال قلنور .

چفته‌لر حارای همایونی اسکیشهر قضاسنده بولنورکه حارای مذکورده اعلا جنس آت وقصراق یتشدیریلور . ذکر اولنان چفتلك اراضیسی غایت واسع اولوب قیون وکچی سوریلری ودوه وصغیر بولنور .

---

[۱] ثروت فنونك . . . نسخه‌سنه باقکز .
[۲] بولوله طاشلرینك الك اعلاسنه (صره ملی) ، اوسطنه (بربرلك) ، ادناسنه (بندلی وجلالی دوکمه) ودها اشاغیسنه دخی (ونیت وجلیز دوکمه) دینلور .

طون کولی

بدایع طبیعه‌ده خارق العاده عد اولنان اسویچره مناظرینه عائد بر چوق رسملرله اونلره دائر معلوماتی شمدی‌یه قدر غزته‌مز درج صحیفه ایتمش وپیشکاه ارباب مطالعه‌یه وضع ایلمش ایدك . اشبو نوعدن اولمق اوزره بوکون دخی اسویچره‌ده « طون » کولنك رسمنی ارائه ایلیورز . طون کولی غزته‌مزده درج اولنان « انتیرلاقن » قصبه‌سیله ممالك مذکوره‌نك مقر اداره‌سی « برن » شهری آره‌سنده کائن ومنظره‌جه اسویچره‌نك « درت قانتون » کولی قدر دکلسه‌ده ینه جداً لطیفدر . کولده رسمده مشاهده اولندیغی اوزره کوزل واپورلر ایشلر ؛ ساحلدن شمندوفرلر کچر .

فنی اکلنجه

بر کاغد اوزرینه بوش بر قفس رسمی وقفسك برآز اوزاغنده بر قوش رسمی یاپیکز . اکلنجه‌مز شو قوشی قفسه صوقمقدن عبارتدر . الکزه بر قارت ویزیت آلوب قفس ایله قوش آره‌سنده فقط رسم کاغدینه عمودی اوله‌رق طوتکز . یوزیکزی قارت ویزیته یاقلاشدیروب قوشه‌ده قفسه‌ده برر کوزیکزله باقکز . مثلا قوشی صاغ وقفسی صول کوزله کوررسکز . برقاچ ثانیه مرور ایدنجه سزه اویله کلیرکه قوش کاغد اوستندن قالقوب رسممزده کوردیکی اوزره قفسه کیریور صانیرسکز . تجربه‌یی اجرا ایچون قفس وقوش رسمی یاپمغه‌ده لزوم یوق ، الکزه بر قارت ویزیت آلوب A و B ایله ارائه اولنان ورسممزده بولنان نقطه‌لی خطه تماس ایندیره‌رك عمودی طوتکز ، صوکره قوش ایله قفسه باقکز . قوشك قفسه کیردیکنی کوررسکز . اکلنجه حکمت طبیعیه‌ده قانون بصرینك بر غرابت لطیفه‌سندن عبارتدر .

ثروت فنونك رومانی

کنجلك

مؤلفی فرانسوا قوپه — مترجمی احمد احسان

۹۷ نجی نسخه‌دنبری مابعد

مثلا ارقداشکز نقدر دیل دوکسه ایدی نافله ایدی ، نزاکتنه مقابله ایدیشم مارغونك اسکی طانیدقلرندن اولدیغی ایچون ایدی . حالبوکه سز بشقه . سزکله قونوشمق بنی مظهر سعادت ایلر . خاطرمه مادام ژه‌رار کلیر . آه بنی نقدر سوردی . سویلیکز بقالم . مادام ژه‌رار نصل ، زوجی ایمی ، قیزلری نصل ؟

— موسیو ژه‌رار وفات ایتدی . مادام ایله قیزلری ایدر . اکثریا کوریورم .

— بکا بوراده مصادف اولدیغکزی صاقین اونلره سویلیکز امی ؟ زیرا بنم‌ده اوماد موازللر کبی شفقتلی بر والده‌م اولسه ایدی طبیعی ایش بویله اولمز ایدی . لکن بیلیر سکزیا ؛ والده‌م بنی براقدی . بابام بنمله هیچ مشغول اولمز ایدی . اون‌بش یاشنه کلدم ، بنی بر چیچکجی دکانه چراق ویردیلر . چیچکجی مادامك سوکیلیسی بر خائن حریف بنی اغفال ایلدی .

« دائما چیچکجیلك ایدیورم . والده — غراس مکتبندن بر رفیقم وار ایدی ؛ مکتبدن دوقتور چیقدی ؛ مستملکاته کوندردیلر . یالکز قالدم صقیلیوردم ، مغازه‌ده طانیمش اولدیغم مارغو اکلنیرسك دیه بنی آلدی بورایه کتیردی . لکن سز نه‌یاپیورسکز ؟ ارقداشکز برآز اول شاعر دیوردی . دیمك یازی یازیور ، شعر سویلیورسکز . . . خاطرکزه کلیورمی ؟ پیانونك باشنده بنم بر پارمقله چالدیغم کونلر ... اووقت سز قیز کبی حلیم سلیم بر چوجق ایدیکز ... لکن ماوی کوزل کوزلریکز حالا باقی . خیر ! خیر ! سزه تصادفمدن نقدر ممنون اولدیغمی ممکن دکل تصور ایده‌مزسکز .

قیز کوه‌زه‌لکده دوام ایلیور ، خاطرات طفولیتی یاد ایلیور ایدی ، مادام ژه‌راردن بحث ایتدکجه بر وضع احترام آلیوردی‌که روزینك بو حالی آمه‌ده‌یی ممنون ایدیوردی . آمه‌ده روزینك بر بیچاره قیز اولدیغی آکلادی ؛ واقعا آلفته مشربنی آلمش اما ارباب فقرك ثروت حقیقیه‌سی اولان قلب صافی وجدیسنی محافظه ایتمشدر . غایت‌ده بشوش ! آمه‌ده قیزی دکله‌مکله متلذذ اولیوردی ؛ اسکی زمانی دوشوندی ، همشهری کورمشلرك حاصل ایتدیکی مسرتك قلبنده جایکیر اولدیغنه حکم ایتدی .

بو اثناده موزیقه بر قونتردانس چالیوردی ؛ روزین صوصمش ایدی ، آمه‌ده دیدی که :

— لکن سز صحیحدن کوزل اولمشسکز . رنککز نقدر لطیف . بویله بیاض بکزی پك سوزم .

درکهٔ سفالتك پك چوقلرینی سینهٔ تحمله آلمش اولان قیزجغز جواباً :

— بیاض بکزمی ؟ بنم بیاضلغك دکری اوله‌مز ! زیرا زنکین قادینلرده‌کی بیاضلقدن دکلدر .

دیدی . بعده ینه نشئه‌یه عودتله :

— سویلیکز بقالم موسیو آمه‌ده ، برآز اول قونوشدیغکز مارغو خوشکزه کیتدیمی ؟

آمه‌ده شدتله خیر دیدی . علاوه ایله‌ی که :

— روزین بن بورایه اکلنمکه کلدم . کنجم ، عیب دکلدر آ ؟ حالبوکه شمدی شو بالودن نفرت ایلیورم . سزك بوراده بر ایشکز وارمی ؟ بزنی بکله‌میورسکزیا ؟ خیر دکلمی ؟ پك اعلا . اویله ایسه قالقکز کیده‌لم . اقامتکاهکز اوزاقمی ؟

— مونروژ کلیساسنك یاننده (آوه‌نو اورله‌ئان) ده .

— اویله ایسه سزی اقامتکاهکزه قدر تشییع ایده‌یم .

قبول ایتدی . قالقدی . بالودن چیقدیلر ؛ آمه‌ده قیزك قولی کندی قولی آلتنده تیتره‌یور ظن ایلیوردی ؛ فقط بالودن اوزاقلشوب‌ده تنها جاده‌لره کلنجه روزین ادیملرینی یواشلاتدی ، تفکره دالدی ، متصل اوکنه باقیوردی .

آمه‌ده‌نك قلبی هیجانه کتیرن حسیات نقدر طاتلی ! روزینی دوشوندکجه قلبی آتیور . روزین‌ده متهیج . ایکیسی‌ده یکدیکره هپ آفاقی سوزلر سویلیه بیلیوردی .

— نه کوزل هوا .

— کیجه نقدر لطیف .

لقردی ایتمه‌دن یولده دوام ایلدیلر . جاده‌ده‌کی اغاجلرك التی نقدر سرین ! اطرافده حکمفرما سکون نقدر انسانی متحسس ایدیور .

نهایت روزینك اقامت ایلدیکی خانه‌یه کلدیلر . آهسته بر طورله الینی قپونك چنغراغنه کوتوردی . آمه‌ده بر غیرت ایدرك اوطه‌سنه قدر برابر چیقمق مساعده‌سنی استدی . قیز دلیقانلی‌یه اوزون مدت باقدی ؛ کوزلرنده مؤثر آثار حزن وار ایدی ، یواشجه دیدی که :

— خیر ! اوله‌مز ! موسیو آمه‌ده . واقعا بو اقشام خوشکزه کیتدم . کذلك حس ایلیورسکزکه سزده بنم خوشمه کیتدیکز . بربریمزی کوچوکدن طانیدیغمز ایچون یکدیکریمزه مصادف اولنجه سوشمك طبیعی کورینیدی . تأمین ایدرم‌که حرکتمز بیوك جنت اولور . وجدانمز بزی غایت معاتب ایدر . دها ایسی سز بولیه بالوسنده مارغو ایله مصادف اولدیغکز مادموازلی اونوتکز ، یالکز خاطرکزه چوجقلق رفیقکز کوچك روزینی کتیریکز ؛ خاطرات طفولیت بر آنلق هوسه نسبةً چوق بالادر . انسان

رومانك رسملرندن
آمده ايله روزه بوليه بالوسنده باغچه‌ده اوطورورلر

هيچ اولمزسه قلبنده برقاچ صاف يادكار محافظه ايدر. آنى هوسات ايچون سعادت سالفه‌مزى بوزميه‌لم، ارقداشجه آيريله‌لم.

آمده ويره‌جك جواب بوله‌مه‌دن — بويله عالى برحس رد اولنمق ايچون نه جواب بولنه‌بيلير؟ — تيز قپونك چنغراغنى چالدى، روزين آمده‌يه بر تبسم وداع عطف ايتدى، ايليه‌ده سلام ويردى، قپودن كيردى، كوزدن نهان اولدى، قپو قپاندى.

واقعا شاعر اول امرده حدتلندى. فقط سوقاقده هنوز يكرمى آديم كيتمامش ايدى‌كه عادتا عذاب وجدانيله: « قيزك حقى وار! » ديمكه باشلادى. زيرا تفكر ايتدى‌كه دوچار سفالت اولمش شو زواللى قيزك، قلبنده حجاب وحجالتدن اثر قالمش‌ده كندنده قالمامش! آمده بو اقشام استديكى كبى اكلنه‌مامش ايديسه‌ده قادينلر حقنده اولان فكر حرمتك دها زياده تعالى ايتديكنى حس ايدرك كسب سعادت ايلدى.

آمده، اولادم؛ سز ارقداشلريكز كبى هواى وهوس يولنده كزه‌جكلردن دكلسكز، عشقك حقيقيسى اولمزسه سزك ايچون فائده يوقدر. هوسات شبابدن فارغ اولسه‌كز دها ايى اولور.

— ١٢ —

آمده‌نك « تصوير طبيعت » عنوانلى اثرى نشر اولنه‌لى برآى كچمش، كتاب ماوى قابيله كتابجى دكانلرينك جامكانلرينى تزيين ايتمكده بولنمش ايدى. سه‌ويل قهوه خانه‌سنه كلنجه اثرك كورديكى رغبت وغزته‌لرك يازديغى فقرات تقديريه‌دن دولابى اوراده حاصل اولان هيجان هنوز سكون بولمامشدر.

هيجان قهوه خانه‌نك يالكز ارباب قلمى ميانده ايدى. يوقسه. فن حقوق مداوملرى اويله شعرايله انشا ايله مشغول اولمدقلرندن اونلرك هيچ مراق ايتدكلرى يوق ايدى. مراق يالكز ارباب قلمده ايدى. زيرا آمده‌نك آثارى ايلك اوقونديغى وقت حاصل اولان نداى تقدير غايت موقت ايدى. شمدى اوذاتلر آمده‌يه قارشى غايت منقد ومعترض ايديلر، اويله‌يا، شهرادمطبوعاتده موفقيت كورنلر، كوره‌ميانلرك دائما دوچار تنقيد حسودانه‌سى اولور. نصل؟ «تصوير طبيعت»ك طبع اولى تماماً صاتلمش تكرار طبع اولنيورها؟ ارباب مطالعه آمده‌نك اثريله اوقو اويويه‌جق يره صاتون آليور اوقيور ها! نصل اوقومسونلر؟ ارباب مطالعه‌نك دائما تدقيق ايلديكى اوراق حوادث اثرى مدحدن برآن خالى قالميوركه! اوغزته‌لر يازميورمى‌كه آقتور ژوقله‌نك تشويقيله آمده برده تياترو پيه‌سى يازمغه باشلامش، الك بيوك تياترو اولان « تهآتر فرانسه » اداره‌سى محرره

رومانك رسملرندن
آمده، مادام فوننده تقديم اولنور

شمديدن طالب چيقمش؟ ديسه‌كزآ؟ آمده دخى عالمى شارلاتانلغى ايله اغفال ايدنلردن ايمش، نصل اولمش‌ده قهوه‌خانه مداوملرى اهل قلم دها ايلك كونى آمده‌نك شارلاتانلغى حس ايدرك عالم مطبوعاته كيرمسنه سد چكمه‌مشلر؟ شايان تعجب دكلى كه شارلاتانلغه بوقدر استعدادى واركن پولك خانه‌سنده آثارنى اوقوديغى زمان غايت ساده دل وصاف كورونمش، جمله‌سنى‌ده الداتمش.

بناءً عليه برآيدر آمده‌نك اثرى سه‌ويل قهوه‌خانه‌سى ماصه‌لرى اوستنده كزيور، هرفقره‌سى، هربيتى اوزون صاچلى محررلر طرفندن كمال شدتله تنقيد ايديليور ايدى.

پول سيلله‌رى بعضاً غليانه كله‌رك دوداقلرنده، تبسم مرحمت بالبرديكى حالده — ياهو انصاف ايليكز ديه باغرييور؛ حالبوكه قهوه خانه مداوملرنده انصاف وارمى‌يا؟ هله ايچلرنده ايكى دانه‌سى كه موفقيات تحريريه‌ده اك كرى قالاندر — هركسدن زياده آمده‌نك اثرينى سورركليور.

طبيعى اوله‌رق آمده كورونديكى كبى بحثى دكشديرييورلر، مثلا يا اوكونكى غزته‌لرده اوقونن بر معدن قضاسندن، ياخود بحر محيطده ماليله جانيله قضازده اولان بر واپوردن بحث ايتمكه باشليورلر؛ حالبوكه شوقضالر اوكون اهل قلمك « تصوير طبيعت » ى تنقيد ايدركن كشف ايتدكلرى ايكى وزنسز وبش قافيه‌سز بيته نسبةً اهميتجه پك دوندر!

مع مافيه آمده سه‌ويل قهوه خانه‌سنده‌كى ارقداشلرك ارائه ايلديكى آثار حسدك فرقنده اولميور دكلدر. حالك فرقنده اولديغى قلباً كسب تأثر ايلديكى ايچون ممكن مرتبه قهوه خانه‌يه سيرك كليور، هركليشى‌ده كنديسنه قارشى دائما حقيقى دوست قالان پول سيلله‌رى‌يى كورمك ارزوسيله اوليور ايدى.

براقشام ينه بويله كالديكى زمان فن حقوق منتسبلرى ميانده اووقات آرتور باپيلونى كوردى؛ آرتور همان ارقداشلرندن آيرلدى، آمده‌نك يانه كلدى؛ بعدالمصافحه برآز دولاشمق و قونوشمق اوزره سوقاغه چيقديلر، آرتور دعوى وكالتنده‌كى غيرت وشوقنى اكلاتدقدن صوكره ديدى‌كه:

— اى نره‌دسك بقالم قرداش؟ شهرتك آرتيور. كچن كيجه قونتس فونتنك خانه‌سنده ژوقله منظومه‌كى اوقودى، اوقدر القش كوردى‌كه تعريف اولنمز. لكن ژوقله‌ده دخى هنر وار ... همسنك نشر ايلديكك اثرى ده چوق يرلرده كوردم.

« مسعود محرر، اثرنى‌اك كوزل پارس قادينلرينك اللرنده‌بيله بولدم. اميد ايدرم كه بوندن صوكره سه‌ويل قهوه خانه‌سنه دوام ايدرك اوراده‌كى صاچى اوزون اقتدار ادبيه‌سى قيصه حريفلرله كوروشمزسك! بهمه حال كبارلرله كوروشمكه باشلامق، كبارلرله پيداى الفت ارباب قلمه لازمدر، استديكك زمان سنى بعض بيوك قونت ومارکيلره تقديمه حاضرم.

واقعا آمده شمدى‌يه‌قدر پويان اولديغى عالم فقر وضرورتدن اوصانمش ايدى. هله سويل قهوه‌خانه‌سى ارباب قلمى كبى آدملرله الفتدن بيزار اولديغى شويله دورسون اونلرك تكليفسز طرز حياتى نزاكتنه طبيعتنه مغاير كليوردى: مثلالوقنطه‌جى باباله بوفلك كنديسنه سنلى بنلى خطاب ايتمسنى هيچ استه‌ميور ايدى.

كبارعالمه داخل اولمق! تربيهٔ اصليه‌سى غايت فقيرانه دكلى ايدى. اوعالمره داخل اولمق ايچون لازمكلن عاداتى، اطوارى اجرا ايليه‌بيليرمى؟ كنديسنى مجباليى كوسترمكه موفق اولورمى؟ كمال حوفله استيضاح ايلدى. زيرا آمده‌نك عزت نفسى واردر سرمايهٔ تزييف اولمغى هيچ چكه‌مز؛ هيچ برطرفده نظر استحقاره‌د وشعكه تحمل ايليه‌مز، برده شمدى‌يه قدر احراز ايلديكى موفقيت تحريريه مادةً هيچ حكمنده‌در، الآن معهود اوفاق اوطه‌سنده اوطورييور، جيبنده پاره‌يى پول كورميور. واقعا برقاچ كون صوكره طابع ماسيف اثرك ايكنجى طبعى ايچون يكرمى بش ناپوليون ويره‌جك اما براووج پاره‌دن صانكه نه‌اولور؟ آرتور كيده‌جكى يرده آمده‌يى شهراه شهرته كيرمش برآدم كبى كوتوره‌رك كنديده تزييد شرف ايتمك استديكى ايچون ديدى كه.

اسويچره‌ده طون كولى

— یكرمی بش لیره سكا اوستی باشنی دوزلتمكه ، كوزل بر اثواب المغه كافیدر . فضله‌در بیله . شویله دوزكون بر قات سیاه اثوابك اولدیمی الویرر . قونتسلر ماركیلر مجلسلرنده عادات واصوله كانجه اول امرده چوق لقردی سوئله‌ملی . لقردیدن تحاشی ایدنجه طبعنده‌كی نزاكت وتأثیر سایه‌سنده چابوجق بر جاتكن صالیلمغه باشلارسك . فضله اوله‌رق چهره دوشكونی‌ده دكلسك ، رنكك پك كوزلدر . مطلقا سنی بكنیرلر . واقعا شمدی تموز ابتداسی اولدیغی ایچون پارس عادتا بوشانمش ایسه‌ده مادام لاقونتس (فونتون) دائما پارسده‌در : مادام‌ده فونتون كوچك اوغلنك مكتب تعطیل زمانی كله‌دن صیفیه‌یه كیتمز . بناءعلیه تموز غایه‌سنه قدر مادام قونتسك خانه‌سنده پارس كبارلرینه ، شیقلرینه تصادف اولنور . مادامك كندینه كانجه غایت سوملی براختیار جغزدر ارباب قلمی سور . شمدی اكلاشلدی یا ! اویله وحشیلكك لزومی یوق . كیت كندینه برقات سیاه البسه اصمارله . بن سنی پارس كبارلری آره‌سنه تقدیم ایلیه‌یم . شمدیدن اونبش سنه صوكره احراز ایلیه جكك اقاده‌می اعضالغنی تأمینه باشلارسك . سوزمن سوز دكلمی ؟ كله‌جك هفته ، حاضر اول .

دقت ایده‌لم ! آمه‌ده پارس كبارلری آره‌سنه كیره‌جك :

سیاه اثوابی كییوب بیاض بیون باغنی طاقدیغی زمان قپوجی قادین برقاچ دفعه‌لر : « موسیو آمه‌ده ، شویله نه كوزل بركوكی اولورسكز ! » دیمش ایدیسه‌ده آمه‌ده عربه‌یه بینوب آرتورایله برابر مادام‌لاقونتسك خانه‌سنه متوجه اولدیغی ، هله عربه (بل شاس) سوقاغنده‌كی قونتسك خانه‌سی پیشكاهنده قوملری چیتیرداته‌رق دوردیغی زمان قلبی شدتله آتیور ایدی .

آمه‌ده آلت قاتده آرتورك لاقیدانه طور مشینی تقلیدسعی ایدركن ، قوله‌لی كوملكنك كوكسی غایت یوكسلمش اولدیغنی كوروب نومید اولدی ، دیوان خانه‌یه كیردیكی زمان درت‌دانه منتظم قیافتلی اوشاقلرك كندینه باقدیغنی كوردیكی زمان كویا چیرچپلاق برهیئت تفتیشیه قارشیسنه چیقمش قدر محجوب اولدی ، شاشیردی بواثناده دیوانخانه نك یاننده‌كی بیوك قپو آچلدی ، آرقه‌طرفده غایت ضیادار برصالون كورندی اوچ دیركلی مهیب بر واپورك آرقه‌سنه باغلانمش اوفاق برصندال ایمش كبی آمه‌ده آرتورك پشی صره ایچری كیردی ، اایاغنك التنده یموشاق برقالیچه ، باشنك اوستنده ضیادار آویزه بولندیغی حالده خانه صاحبه‌سی مادام لاقونتسه تقدیم اولندی .

قونتس غایت ایری وجودلی ، التمش یاشنی كچمش ، باشنه طاقدیغی بیاض قامه‌لیه چیچكیله نظر دقتی دعوت ایتمكده بولنمش بر قادین ایدی كه یوزینه كوزینه اوموزینه وقوللرینه سوردیكی پودره نك نشاسته‌سیله محقق برحلوا پیشر . مع‌مافیه طوری كوزل كوزلری لطیفدر ، هله نظرنده‌كی آثار حسن قبول زیاده اولدیغندن آمه‌ده چابوجه كسب امنیت ایلدی .

خانه‌صاحبه‌سی آمه‌ده‌یه بیان‌حسن قبول ایلركن اخیراً ژوقله‌نك كندی صالوننده اوقودیغی منظومه‌دن ودست مطالعه‌سنه مصادف اولان « تصویر طبیعت » عنوانلی اثردن دولایی‌ده بیان تبریكات ایلدی . بعده موسیو ویوله‌ت ایله پیدای مناسبت ایتمسنه دلالتندن دولایی آرتوره تشكر ایلدی ، اووقات باشیله بر جواب تشكر ویره‌رك شیقلرك عادتنه توفیق حركت ایدوب تك كوزلكنه‌ده برتموج ویردی .

آمه‌ده‌مادامك‌تقدیراتنه جواب‌ویرمكده عاجز قالدی ، وقما التفات وتبریك هركسه مصروف اولان سوزلردن ایدیسه‌ده ینه حسن طرزوافاده سرد اولنمش ایدی . تشكر اولنوركه بو آره‌لق غایت سوسلی ، ایری كمیكلی برقوجه قاری ایچری كیردی‌ده مادام قونتس همان برندن فیرلایوب فرط مسرتله : « مادام لامارەشال! » دیه استقبال ایلدی ، آمه‌ده‌یی مشكلات جوابدن قورتاردی ، آمه‌ده دائما آرتورك آرقه‌سی صره دولاشمقده دوام ایلیه‌رك صالونك هركوشه‌سنه كیتدی . بعده فكرینه حضور كلدی ، موفقیت ادبیه‌سی سایه‌سنده داخل اولدیغی شو محلی برتدقیقه باشلادی .

بولندقلری یر « آمپیر » اصولیله انشا ایدلمش ودیوارلرینه صاری ساتن قوماش كریله‌رك تفریش اولنمش ، دیوارلرك قسم علیاسی اسلحهٔ عتیقه ایله تزیین ایدلمش بیوك صالون ایدی . قناپه و صندالیه‌لردن ماعدا نظره خوش كله‌جك دیوارده ایكی‌ده رسم لوحه‌سی وارایدی كه بونلردن بریسی مادام قونتسك اختیار باباسنی ارائه ایلیورایدی .

بو آره‌لق آرتور آمه‌ده ایله ساكتانه قونوشمغه باشلیه‌رق مادام لاقونته‌نك خانه‌سی بالجمله بیطرف اهل ذوقه محل صفا اولدیغنی قونتسك اصیلزاده عالمنده غایت اعتبار ونفوذی بولندیغنی اكلاتدقدن صوكره خانه صاحبه‌سنك فامیلیاسی حقنده‌وفامیلیا افرادینك جمله‌سنی آیری‌ایری تدقیق‌ایله ایضاحات ویردی . واقعا موسم ایلرولمش ، هركسك صیفیه‌لره چكلمش اولمسندن دولایی بواقشام خانه‌ده اوقدر مشاهیر یوق ایدیسه‌ده ینه برقاچ شایان دقت اولانی وار ایدی ، آرتور بونلری‌ده آمه‌ده‌یه كوستردی .

مشاهیر صره‌سنده اول امرده سیاه اثوابی ولژیون دونور نشانیله آرتورك قولنجه مشهور طبقات الارض عالم مختصی فور ژرولی كوستردی . فورژه‌رول غایت زنكین ایمش ، غایت جاه پرست اولمسندن كنایه اوله‌رق ارقداشلرندن بریسی شمدیدن بركتابهٔ سنك مزار حاضرلمشدركه اوده : « بوراده فور ژرول مدفوندركه دنیاده یالكز شومقبرك بولندیغی موقعی ارزءایتمامش ایدی » سوزلریدر . شوزاده كوریان بیاض صاچلی ، آلتون كوزلكلی‌اختیار ، مروت وانسانیتیله غایت مشهور موسیو « دوسو » دركه روایته نظراً بورسه معاملاتنه دوشدیكی ایچون یقینده محكمهٔ‌جنایتده‌ظهوری مأمول ایمش .

آمه‌ده حرمت‌رعایتی‌سورلردن ایدیسه‌ده آرتورك فرط اهمیتله كندینه تقدیم ایلدیكی شو ارباب شهرت دلیقانلینك فكرنده اهل قلمدن بعضیلرینك حین تقدیمنده حاصل اولان تأثیری وجوده كتیره‌میوردی . علی‌الخصوص یكی طانیدقلرینی تدقیق ایتدكجه سیمالرنده‌كی هیئت ومكمایت ایله وقوف ومعلومات عمومیه‌لرنده‌كی عدم توازنی كوره‌رك غایت متحیر اولیوردی .

آمه‌ده‌نك اك زیاده نظر دقتی دعوت ایدنلر ، ایلك دفعه اوله‌رق یقیندن كوردیكی قادینلر ایدی . مسامره‌ده موجود قادینلرك اوستنده‌كی مجوهرات اونلرك صدالرنده‌كی حال تعبی ، قیزارمش كوزلرینی ، ذوق وصفادن كسب رخاوت ایتمش اوزون دوداقلرینی دها مؤثر كوستریور ، قونتسك مسامره‌لرنده اصولدن اولدیغی ایچون هیسنك « ده‌قولته » قیافتی یعنی بر طاقنده‌كی تمیز ، دیكرلرنده اسكدات كبی ضعیف اوموزلر یانان غازلرك ضیاسی تحتنده، پارلایور ایدی . قادینلرك یاشه باقیه‌رق یوزلرینه سورمش اولدقلری دوزكون بولدیغی كورن آمه‌ده ، سن كامل اربابنه قارشی قلبنده بسله‌دیكی حس رعایتك محو اولدیغنی كال دهشتله مشاهده ایلدی . بناء علیه دوزكونلی اختیاره‌لره عطف نظر ایدوب‌ده تأسفنی آرتدیرمقدن ایسه كوزلرینی هپ كنجلره یعنی بیونلری قورسه‌دن خارجه لطافتله چیقمش ، دوداقلرنده دائما برتبسم ممنونیت ، صاچلرنده چیچك، قولاقلرنده واللرنده مجوهرات بولندیرمقده اولنلره نصب ایلدی . حالبوكه قادینلرك ده‌قولته حالی‌ده آمه‌ده‌یی محجوب ایلیوردی، پارسك اصناف طاقمی ایچنده‌پرورده اولمش اولان زواللی چوجق كوزینك اوكنده تموج ایدن چپلاق قول ، اوموز وكردانك قارشیسنده حجابندن عادتا كوزینی اوكنه اكمك استیور ایدی . خاطرینه ماریا كلدی ، دیز چكن صالی كونی لوورموزه‌سنه چالشمغه كیتدیكی قیافتله پیشكاهنده تجسم ایتدی . قبالی بچملی وقویو رنكلی اثوابی ، شاپقه التنده صاقلانمش كمراه وقرال صاچی ، قولتغنك التنه آلدیغی رسم طاقمی ایله ماریایی خیالخانه‌سنده كوردی . عجبا ماریا كندینی نیچون سومیور ؟ حیف ! دیكنلری ایچنده مختفی او كل غنچه‌سنی آمه‌ده فرط استعجال ایله مسامره‌ده‌كی آچلمش شقایقلره ترجیح ایلیور ایدی ؛ حجاب وتربیه‌ده نه بیوك لطافت عالیه واردر !

بو اثناده عظیم‌الجثه قونتس آمه‌ده‌نك یاننه كله‌رك اشعارندن بر قاچ پارچه‌سنی اوقومسنی رجا ایلدی ، قبوله مجبور اولدی ، بر آز اولكی مهم ذوات كبی صالونك اوستی چیچك دولو مرمر اوجاغنه اتكا ایدرك بعض منظومه اوقودی ، تشكر اولنوركه ینه موفق اولدی ، ده‌قولته مادامار هرنقدر اوقونان شیلردن چوقلق اكلامیور ایدیسه‌ده اسمر چهره‌لی ، ماوی كوزلی ، محزون وحرارتلی نظرلی دلیقانلی‌یی غایت سوملی بولدقلری ایچون اللرنده‌كی دار الدیونلر مساعد اولدیغی قدر القشله‌دیلر ، اطرافنی صاردیلر، بیان تبریك ایتدیلر ، مادام قونتس بووسیله ایله آمه‌ده‌یی مسافرین میاننده بولنان محرر شهیر « له‌روئی ده‌سول » ه تقدیم ایتدی ؛ محرر افندی بر كلمهٔ تبریك بیانندن صوكره پدرانه بروضعیتله آره‌صره زیارتنه كلمسنی رجا ایلدی ؛ بونك اوزرینه اوراده‌كی بولبادانه‌لی قوجه قاریلر آمه‌ده‌یی تحت محاصره‌یه آلدیلر ، هربری برر چاریك مدت زواللی‌یی همان بربر امتحانه چكدی ؛ نهایت چایی ایچدیلر ، كله‌جك صالی ایچون بردها دعوت اولندی ، استحصال مساعده ایدوب آرتورله چكلدی ، عربه‌یه بیندكلری وقت ارقداشی دیزینه كوزل برضربه ایندیره‌رك مسرورانه طورله :

— ای آرتق عالمه طاندك !

دیدی . واقعا طانندی ؛ فقط آمه‌ده اوعالمك نه‌اولدیغنی اكلامه‌دن تأمین ایدرم‌كه پك چوق اثواب اسكیتدی ؛ زیرا عالمه قارشمق اول امرده هیچ كوروندیكی كبی اساساً دخی هیچدر ، یالكز آمه‌ده كبی اهل سعی وعملك زمانی اضاعه ایدر ، بیهوده اشغال ایلر .

آمه‌ده صفای عالمه ایی باشلادی ؛ یعنی اولا بر اقشام طعامی ضیافتنده بولندی ؛ طعام صالی كونی قونتسك خانه‌سنده كشیده اولنمش ایدی ، معده‌سنك عدم مساعده‌سندن دولایی انجق بر آز اتله صودن بشقه بر شی ییوب ایچه‌میه‌ن قونتس آمه‌ده‌نك شرفنه اوله‌رق قاریشق یمكلی بر ضیافت كشیده ایتمشیدی ، آمه‌ده‌صفره‌ده‌آدولف تسمیه‌اولنان بر خدمتكارك معاونتیله یمك یدی كه او خدمتكار اونبش سنه قونتسك خانه‌سنده چالشمق سایه‌سنده الیوم پارسده برایی محله‌ده بشر قاتلی كاركیره مالكدر .

شمدیكی حالده آمه‌ده ضیافتده محذور كورمه‌دی ، زیرا معده‌سی دلیقانلیلره مخصوص‌متانتی حائزدر ، طاشی بیله اریتیر ، فقط آدولف كبی كاركیر صاحبی اولمق هوسنده بولنان كهیانك دست احضارندن چیقمش یمكلری هفته‌ده ایكی دفعه شرطیله ایكی سنه یكزده اوزمان معده فسادینی كوررسكز .

مابعدی وار

شئونات

مواد طبیه وصحیه

— ورم خستەلغنی تداوی و تشفیه ایتك اوزره بر علاج بولدیغی ادعا اولنەرق مطبوعات عمومیەیی بر قاچ سنه اقدم خیلی اشغال ایدن المنیالی دوقتور قوخ «فیغارو» نك روایتنه نظراً کویا یکی بر علاج دها یاپمش و بو علاج قوللانمغله خستەلری شفایاب ایدەجکمش .

— پارس بلدیه دائرەسی، حفظ صحت عمومیه مقصدی و امراض ساریەنك سرایتنی منع ارزوسیله قصابلرك ذبح زماننده و بالاخره قوللاندقلری بچاق و ساطرلری میقروب و سائرەیی دافع الاتله تطهیر وتبخیر اصولنی قبول ایتمشدر .

امور نافعه وطرق اختلاطیه

— درسعادت لیمانی ریختم شرکتی طوبخانه اوکنده دکزی املا خصوصنده ایجه ایلریلمش وقریباً دولان محلك اوزرینه دوندیرمه طاش پاکتلری دیزمسی تقرر ایتمشدر .

— اسکیشهردن اعتباراً قونیەیه قدر تمدید اولنەجق یکی دمیر یول خطنك تدقیقات وکشفیات ارضیەسی خدمتیله محل مذکورەیه عزیمت ایدن مهندسلر بو دفعه اکمال وظیفه ایله عودت و خریطەلرینی دمیر یول شرکتنه ویرمشلردر .

— اخیراً آمریقاده مکسیقا دمیر یولی خطنده دنیاده موجود لوقوموتیفلرك اك بیوکی اولمق و ١٣٠ بیك کیلو ثقلتنده بولنمق اوزره بر لوقوموتیف اعمال اولنمشدر . لوقوموتیفك بویله بیوك وآغر یاپلمسندن مقصد مکسیقا خطندەکی زیاده یوقوشلری ومتعدد قوسلری آغر یوك قطارلریله چیقمقدر .

— فرانسه ایله انکلتره آرەسنده مانش دکزی التندن آچیلمسی پك اسکیدن بری متصور اولان تونلك بو دفعه اولکی کبی دوچار اعتراض اولمیەرق نظر قبول ایله تلقی ایدلدیکی انکلیز غزتەلرینك جمله روایاتندندر .

آثار عتیقه

— بر انکلیز غزتەسنك روایتنه نظراً دنیانك اك زنکین وقیمتدار پوسته پولی قولکسیونی انکلترەده موجود اولوب ٣ میلیون و ٢٥٠ بیك فرانق قیمتنده ایمش ، حالبوکه انکلترەدن ماعدا سائر یرلرده موجود پول قولکسیونلرینك بدلی ایکی میلیونی کچمیورمش .

مواد عسکریه وبحریه

— تحت البحر ایشلەمك اوزره انشاسی تصور وتجربه اولنوب الآن بر نتیجهٔ حسنه استحصال ایدەممش اولان واپورلردن بردانەسی اخیراً ایتالیاده

نی اکلنجه

سیوتیا وچیاده انشا اولنوب کانون ثانینك ١٨ نجی کونی دکزه ایندیرلمش وکوزل موفقیت کوسترمش اولدیغنی ایتالیا غزتەلری یازیور . مذکور غزتەلرك روایتنه نظراً واپور ٨ مترو ٨٠ سانتیمترو طولنده و ٣ مترو ٥٠ سانتیمترو ارتفاعنده واورته یرده ٢ مترو ١٦ سانتیمترو عرضنده اولوب (ژول ورن) ك مشهور (دکز التنده سیاحت) رومانده تخیل ایدلدیکی کبی ایچندن استدیکی زمان دکز التنه بر دالغیچ چیقەبیلور ، سفینه ٢٠ مترو عمقه دالیور و درونی الکتریقله منور بولنیور ایمش .

طبیعیات

— اخیراً ملاطیەده وقوعبولان دهشتلی حرکت ارض حقنده وارد اولان اخبار صحیحه ورسمیەیه نظراً ملاطیەیه تابع یوز اللیبی متجاوز قرادن التمش ایکیسنك دخی تحقیقات صحیحەسی ختام بولوب بونلرده ٢٥١٢ خانه واوطه ایله ٢ جامع بر کلیسا ٤٢ دکان وبرباب مکتبك کلیاً خراب ومتباقیسنك زدەلنەرك مائل انهدام اولدیغی واثنا وذکور ٢٨٥ نفوسك میتاً ٧٧ نفرك مجروحاً چیقارلدیغی وبو صرەده ٣٢٦٠ رأس قیون ٢٢٦ رأس اوکوز وسائر حیوانات تلف اولدیغی اکلاشلمشدر .

— شباط افرنجینك ٢٠ نجی و٢١ نجی کونی ماداغسقارده دهشتله بر قصرغه حکمفرما اولەرق فرانسه سفائن حربیەسندن لابوردونه اوراده غرق اولدیغی کبی آطەنك مقر ادارەسی فنا حالده دوچار خرابی اولمش و نفوسجه درتیوز و حیواناتجه ١٢٠٠ ضایعات ویرمشدر .

— نویورقدن اشعار اولندیغنه کوره (پتراسقا) ، (وافوتا) ، (اوهیو) و (کنتوقی) ایالاتی داخلنده موجود اورمانلردن بعضلری آتش الەرق برخیلی چفتلك ذخائر ومواشیسی ایله محترق اولمش ووقوعه کلن ضرر وزیانك پك کلی اولدیغی جمله معلوماتدن بولنمشدر .

قرنفرەلر و سرکیلر

— شیقاغو مشهر عمومیسنده ایشلیەجك ماکنەلرك عددی ٤٠ درجه بو ماکنەلرك حصوله کتیرەجکی قوت ١٨,٠٠٠ بارکیر قوتی اولەجق وماکنەلرك قازغانلری تسخین ایچون احراق اولنەجق ماده پترول غازندن عبارت اولوب بو غازده ٥٠٠ مترو مکعبنده سکز خزینەده حفظ ایدلەجکدر . غاز خزینەلری مشیغان کولی ساحلنده کائن اولوب بورادن مخصوصاً مجرالر واسطەسیله ماکنەلره سوق اولنەجقدر .

متنوعه

— استنوغراف ماکنەسی ایله یازی یازمق حقنده بر قاچ سنەدن اجرا اولنان مسابقه بو سنه بشنجی دفعه اولەرق تکرار اجرا اولنەرق اشبو مسابقەلر سایەسنده خیلی ترقیات استحصال ایدلدیکی تحقق ایتمشدر .

— جماهیر متفقەده موجود (مورمون) مذهبنه سالك اولنلر طرفندن قرق سنەدنبری انشا آتنده دوام اولنان غایت جسیم معبدك بو دفعه انشا آتی ختام بولمش و رسم کشادی بر هفته مدت سورمك شرطیله اجرا اولنمق اوزره بولنمشدر .

— داریجەده بر طاوغك چیقارمش اولدیغی پلیچلردن برینك قفاسی کوپك قفاسنه بکزەدیکی ویالکز بر کوزی اولدیغی وقارنندەکی توکی کدی توینه مماثل ایدوکنی وپلیچك صاحبی اولان کویلونك بو غریب پلیچی استانبوله کتوروب (ثابته ثوریسیس) مطبعەسنه عزیمتله مدیر وباش محرری قردیاسیدی افندییه کوسترمش ودیکرلرینه دخی ارائه اولنمق اوزره پلیچی مطبعەسنده براقمش اولدیغنی رفیقمز یازیور ایسەده پلیچ صاغمی اولومی اوراسی ایضاح ولنمیور .

— فرانسەنك (لوریان) قصبەسنده اولکی کون فولرادن یالکز بر کشی جسته‌لنمش ایسەده وفیات وقوع بولمامش وجوار قریەلرده اون سکز کشی طوتیلوب التیسی وفات ایتمشدر .

تجارت صنایع ومعادن

— سیواس اهل صنعتندن انتی پارمق مغردیچ افندینك کندی دستکاهنده نسج ایتدیکی یاغلی شال اورنکی بر سجاده منظور عالی و همت نسجیه وصناعیەسی تقدیر بیوریلەرق مومیالیه صنعتکارك هرکه فابریقهٔ همایونده اجرای هنر ایتمسی مقتضای ارادهٔ سنیهٔ جناب پادشاهیدن بولنمشدر .

— حرف وصنایع عثمانیەیه عائد اولەرق پارسده قریباً بر سرکی کشاد واغستوسدن اعتباراً درت آی مدت دوام ایدیلەجکنی اوروپا غزتەلری یازیور .

احمد احسان